

דוחות כספיים

61	חוות דעת רואי חשבון המבקרים
63	דוח רווח והפסד
64	דוח על הרווח הכולל
65	מאזן
66	דוח על השינויים בהון
67	דוח על תזרימי המזומנים
69	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אוצר החייל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק אוצר החייל בע"מ וחברת הבת שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2018 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

23 במאי 2018

תמצית דוח רווח והפסד
(במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שלוש חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2017	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
465.7	112.8	115.1
25.9	5.1	3.2
439.8	107.7	111.9
67.2	10.4	12.5
372.6	97.3	99.4
8.6	(0.4)	3.0
229.5	57.3	58.8
5.4	0.5	0.4
243.5	57.4	62.2
* 282.1	* 75.4	69.5
73.7	18.1	18.8
* 153.1	* 35.6	62.0
508.9	129.1	150.3
107.2	25.6	11.3
36.3	9.2	4.1
70.9	16.4	7.2
0.56	0.13	0.06
5.60	1.29	0.57
27.98	6.47	2.84

ביאור	
2	הכנסות ריבית
2	הוצאות ריבית
2	הכנסות ריבית, נטו
6,12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית	
3	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
	עמלות
	הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות שאינן מריבית	
הוצאות תפעוליות ואחרות	
	משכורות והוצאות נלוות
	אחזקה ופחת בניינים וציוד
	הוצאות אחרות
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	
	רווח לפני מיסים
	הפרשה למסים על הרווח
	רווח נקי:
	המיוחס לבעלי מניות הבנק
א3	רווח בסיסי למניה בש"ח
	רווח למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח
	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
	רווח למניית בכורה בת 0.001 ש"ח
	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
	רווח למניית יסוד בת 0.005 ש"ח
	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* הוצג מחדש לאור יישום תיקון מספר 2017-07 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה. ראה גם ביאור 1.ד.3.

עופר סלפטר
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

יעקב מלכין
מנהל כללי

יוסי לוי
יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 23 במאי 2018
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.
תמצית דוח על הרווח הכולל (1)

(במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2017	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
70.9	16.4	7.2	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים: התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
12.0	4.9	(7.4)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים (2)
5.3	2.5	1.4	השפעת המס המתייחס
(6.1)	(2.6)	1.8	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
11.2	4.8	(4.2)	
82.1	21.2	3.0	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

- (1) ראה ביאור 4 בדבר "רווח כולל אחר מצטבר".
 (2) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פיצויים להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן
(במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 31 במרס		ביאור	
	2017	2018		
מבוקר	בלתי מבוקר			
6,816.3	6,492.9	6,651.7		נכסים
975.8	1,403.3	1,212.0	5	מזומנים ופקדונות בבנקים
13,353.7	12,906.4	13,954.4	6,12	ניירות ערך (1)
(172.6)	(138.7)	(182.3)		אשראי לציבור
13,181.1	12,767.7	13,772.1		הפרשה להפסדי אשראי
57.4	29.7	58.5		אשראי לציבור, נטו
67.0	72.0	31.9		אשראי לממשלה
14.4	15.3	23.8	10	בניינים וציוד
161.6	199.1	175.4		נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	-	32.4		נכסים אחרים
21,273.6	20,980.0	21,957.8		נכסים המוחזקים למכירה
				סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
17,733.0	17,396.4	18,292.2	7	פקדונות הציבור
168.0	106.1	146.3		פקדונות מבנקים
142.5	250.6	249.4		פקדונות הממשלה
393.8	474.8	374.0		כתבי התחייבות נדחים
31.5	28.0	18.9	10	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,514.2	1,494.4	1,583.4		התחייבויות אחרות (2)
19,983.0	19,750.3	20,664.2		סך כל ההתחייבויות
1,290.6	1,229.7	1,293.6		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
21,273.6	20,980.0	21,957.8		סך כל ההתחייבויות והון

(1) לפרטים על ניירות ערך הנמדדים לפי שווי הוגן וניירות ערך אשר שועבדו למלווים, ראה ביאור 5, ניירות ערך, להלן.

(2) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפים חוץ מאזניים בסך 5.9 מיליון ש"ח, 5.2 מיליון ש"ח ו- 5.8 מיליון ש"ח – 31 במרס 2018, 31 במרס 2017 ו- 31 בדצמבר 2017, בהתאמה.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

**תמצית דוח על השינויים בהון
(במיליוני ש"ח)**

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה (1)	
1,290.6	944.5	(31.7)	377.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
7.2	7.2	-	-	רווח נקי בתקופה
(4.2)	-	(4.2)	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,293.6	951.7	(35.9)	377.8	יתרה ליום 31 במרס 2018

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה (1)	
1,208.5	873.6	(42.9)	377.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
16.4	16.4	-	-	רווח נקי בתקופה
4.8	-	4.8	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,229.7	890.0	(38.1)	377.8	יתרה ליום 31 במרס 2017

לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה (1)	
1,208.5	873.6	(42.9)	377.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
70.9	70.9	-	-	רווח נקי בשנת 2017
11.2	-	11.2	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,290.6	944.5	(31.7)	377.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 358.7 מיליון ש"ח משנת 2006 ואילך.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים
(במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2017 (מבוקר)	2017 (בלתי מבוקר)	
70.9	16.4	7.2	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			רווח נקי לתקופה
			התאמות
9.2	2.4	3.4	פחת על בניינים וציוד
67.2	10.4	12.5	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(3.8)	(0.6)	-	רווח משינוי ערך וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון
(0.2)	(0.1)	-	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(1.3)	0.1	-	הפסד (רווח) מממוש בניינים וציוד
(8.8)	(2.9)	(9.4)	מיסים נדחים, נטו
6.0	2.8	24.8	שינוי בהתחייבויות נטו בגין זכויות עובדים
(0.5)	(0.8)	0.5	התאמות בגין הפרשי שער חליפין
			שינוי נטו בכספים שוטפים:
8.3	3.9	-	ניירות ערך למסחר
1.7	0.8	(2.9)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
48.6	8.7	(2.7)	נכסים אחרים
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
10.8	7.1	(11.1)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
98.4	79.6	45.8	התחייבויות אחרות
* 33.8 *	27.9	(11.2)	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
340.3	155.7	56.9	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם ביאור 1.ד.1 (2) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2017 (מבוקר)	2017 (בלתי מבוקר)	
			תזרימי מזומנים לפעילות השקעה
*	(151.7) *	52.4	שינוי נטו בפיקדונות בבנקים
*	(868.3) *	(398.7)	שינוי נטו באשראי לציבור
*	(29.0) *	(1.3)	שינוי נטו באשראי לממשלה
	0.5	-	תמורה מפידיון איגרות חוב מוחזקות לפידיון
	(206.8)	(161.1)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
	573.8	101.7	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
	21.3	9.9	תמורה מפידיון ניירות ערך זמינים למכירה
	(4.7)	(1.1)	רכישת בניינים וציוד
	3.2	-	תמורה מממוש בניינים וציוד
	(661.7)	(398.2)	מזומנים נטו לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
*	80.9 *	19.0	שינוי נטו בפיקדונות מבנקים
*	464.9 *	128.3	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
*	(131.2) *	(23.1)	שינוי נטו בפיקדונות הממשלה
	(117.7)	(25.8)	פדיון כתבי התחייבות נדחים
	296.9	98.4	מזומנים נטו מפעילות מימון
	(24.5)	(144.1)	גידול (קיטון) במזומנים
	5,034.7	5,034.7	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
	0.5	0.8	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
	5,010.7	4,891.4	יתרת מזומנים לסוף התקופה
			ריבית ומיסים ששולמו /או התקבלו
	580.3	137.6	ריבית שהתקבלה
	73.2	20.9	ריבית ששולמה
	32.8	6.4	מסים על הכנסה ששולמו
	34.0	-	מסים על הכנסה שהתקבלו

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם ביאור 1.ד.1 (2) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2018

תוכן עניינים

70	עיקרי המדיניות החשבונאית	1.
75	הכנסות והוצאות ריבית	2.
76	הכנסות מימון שאינן ריבית	3.
77	רווח למניה רגילה	3א.
78	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	4.
80	ניירות ערך	5.
84	סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	6.
86	פיקדונות הציבור	7.
87	זכויות עובדים	7א.
93	הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים	8.
99	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	9.
99	א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	
99	ב. תביעות משפטיות	
101	פעילויות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון:	10.
101	א. היקף הפעילות	
107	ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה	
108	ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים	
109	מגזרי פעילות פיקוחיים	11.
113	מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה	11א.
116	מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	12.
127	נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה	13.
130	יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים	14א.
133	פריטים הנמדדים בשווי הוגן	14ב.
137	שוויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3	14ג.
139	מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3	14ד.
139	אירועים לאחר תאריך המאזן	15.
140	חוות דעת אקטואר	

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק אוצר החייל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בנקאי בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק ליום 31 במרס 2018. תמצית הדוחות הכספיים הביניים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 והבאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

הבנק נשלט שליטה ישירה על ידי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן "הבנק הבינלאומי" או "החברה האם" לפי העניין). ביום 14 בינואר 2018 הציע הבנק הבינלאומי לכלל בעלי המניות בבנק לרכוש את מניותיהם בבנק, על סוגיהן השונים, בהתאם למחיר המימוש הקבוע בתנאי האופציה שנתן הבינלאומי לחבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ.

במסגרת התהליך, הושלמה ביום 16 בינואר 2018 רכישת החזקות חבר על ידי הבנק הבינלאומי. ביום 22 באפריל 2018 הושלמה רכישת מניותיהם של כלל בעלי מניות המיעוט בבנק על ידי הבנק הבינלאומי בהתאם להוראות סעיף 341 לחוק החברות, על פי המועדים והתנאים הקבועים בו. בעקבות השלמת התהליך מחזיק הבנק הבינלאומי ב-100% מזכויות ההצבעה והזכויות בהון הבנק.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 17 במאי 2018.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות הדיווח לציבור הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכת אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות.
2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.
3. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות
ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בעקביות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה, התקן מיושם החל מיום 1 בינואר 2018.
התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה:

- (1) זיהוי החוזה עם הלקוח
- (2) זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה
- (3) קביעת מחיר העסקה
- (4) הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות
- (5) הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע

בהתאם להוראות התקן, הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. כמו כן, התקן (אשר משולב בחלקו עם הוראות תת נושא 20-610 בקודיפיקציה) כולל הוראות בדבר רווחים והפסדים מגריעה של נכסים לא פיננסיים.

בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת השפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים זכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת נושא 310 בקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית.

בהתאם להוראות התקן החדש, אופן ההכרה בהכנסות מגריעה של נכסים לא פיננסיים (לרבות נדל"ן) תיבחן בדרך המשקפת העברת שליטה חלף ההוראות הקיימות כיום, אשר קשיחות יותר בהשוואה להוראות החדשות. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 205-20 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
  - רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
  - רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
  - דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 230-10 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
  - דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
  - היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 835-20 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, בנק לא יהוו עלויות ריבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כנכסים כשירים ובאשר לעלויות הריבית שיהוונו);
  - מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".
- ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יושמו מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, הבנק נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. תיקון מספר 2017-07 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

ביום 1 בינואר 2018 פורסם הפיקוח על הבנקים חוזר בקשר לתיקון מספר 2017-07 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

התיקון מבהיר כי יש להפריד את רכיבי עלות ההטבה שנכללים בהוצאות השכר בדוח רווח והפסד כך שרק עלות השירות תיוותר בהוצאות השכר ואילו את שאר העלויות יש להציג בהוצאות אחרות. יתר על כן, הובהר כי רק עלות השירות ניתנת להיוון, במקרים בהם מתאפשר היוון הוצאות שכר, ולא מתאפשר היוון של שאר רכיבי עלות ההטבה. נדרש ליישם את ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר החל מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארה"ב, בשינויים המתחייבים.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים למעט על אופן ההצגה והגילוי, לרבות הצגה מחדש של מספרי השוואה לתקופות קודמות במטרה להתאימם להוראות החדשות.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. עדכון תקינה בנושא חייבים ("receivables")

בחודש מרס 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2017-08 (להלן - "התיקון") בדבר הפחתת פרמיה על איגרות חוב שנרכשו בעלות אופציית פרעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 310-20 בקודיפיקציה בדבר חייבים - עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות. בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על אגרות חוב בעלות אופציית פרעון מוקדם על-ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפרעון המוקדם ביותר. ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2018. יישום מוקדם אפשרי, לרבות בדוחות ביניים. להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. אימוץ עדכונים כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות, כמפורט להלן:

(א) הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות הפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיר), אגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2021 ואילך. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

(ב) הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-01. המטרות העיקריות של הכללים החדשים הינן לפשט את מודל הדיווח על מכשירים פיננסיים ולספק למשתמשים בדוחות מידע יותר שימושי לצורך קבלת החלטות.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: מניות סחירות בתיק הזמין למכירה ימדדו לפי שווי הוגן דרך דוח רווח והפסד, חלף המדידה

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הקיימת כיום אשר ככלל דורשת רישום של התאמות שטרם מומשו לשווי הוגן ברווח כולל אחר; השינויים בשווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות הנמדדות לפי חלופת השווי ההוגן, הנובעים מסיכון האשראי הספציפי למכשיר, יזכרו ברווח כולל אחר, ולא בדוח רווח והפסד; וכן תעודכן אופן ההצגה במאזן של מכשירים פיננסיים. התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2019 ואילך. במועד היישום לראשונה, הרווחים שטרם מומשו בגין מניות זמינות למכירה שרשומים בקרן הון יסווגו מחדש לעודפים.

(ג) מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים ופעילויות גידור, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2017-12. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את הדיווח הכספי על יחסי גידור, באופן שישקף בצורה טובה יותר את התוצאות הכלכליות של פעילויות ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי באמצעות שינויים ביעוד, במדידה, ובהצגה של תוצאות הגידור. עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: הכללים מרחיבים את היכולת של תאגידים בנקאיים לגדר רכיבי סיכון מסוימים, ובכך ליצור התאמה בין אופן הרישום של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים; הכללים מקלים ומפשטים את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור, בעיקר באמצעות הקלה בדרישות בחינת אפקטיביות הגידור ותיעוד הגידור; וכן הכללים מעדכנים את הגילוי על הפעילויות של התאגידים הבנקאיים במכשירים נגזרים. התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2019 ואילך.

(ד) חכירות

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-02. המטרה העיקרית של הכללים החדשים היא לשקף בדוחות הכספיים באופן מלא את רמת המינוף שנוצרת מחוזי חכירה ארוכי טווח. עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות לשלם בגין חכירה; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בכללים החדשים. התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2020 ואילך.

הבנק בוחן את השפעת יישום ההוראות הכלולות בסעיפים (א)-(ד) לעיל על הדוחות הכספיים.

ביאור 2 – הכנסות והוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו		
ביום 31 במרס		
2017	2018	
(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות ריבית (1)		
105.7	108.2	מאשראי לציבור
1.0	0.9	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
2.7	2.5	מפקדונות בבנקים
3.4	3.5	מאגרות חוב
112.8	115.1	סך כל ההכנסות מריבית
ב. הוצאות ריבית		
1.8	1.2	על פקדונות הציבור
3.3	2.0	על כתבי התחייבות נדחים
5.1	3.2	סך כל הוצאות הריבית
107.7	111.9	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות ריבית (2)		
1.2	1.9	הכנסות ריבית
1.2	1.9	סך הכל בגין מכשירים נגזרים ופעולות גידור
ד. פרוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב		
0.6	0.5	מוחזקות לפידיון
2.8	3.0	זמינות למכירה
3.4	3.5	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

- (1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
 (2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

ביאור 3 - הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו		
ביום 31 במרס		
2017	2018	
(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
1. מפעילות במכשירים נגזרים		
8.5	(44.4)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM (1)
8.5	(44.4)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעות באגרות חוב		
-	0.6	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה (2)
-	0.6	סך הכל מהשקעה באג"ח
3. הפרשי שער, נטו		
2.7	(5.8)	סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
(0.7)	43.1	
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר		
0.3	0.2	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
-	0.1	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו (3)
0.3	0.3	סך הכל מפעילויות מסחר (4)
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת הסיכון		
-	0.1	חשיפת ריבית
0.3	0.2	חשיפת למניות
3.0	(0.4)	סך הכל

- (1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (2) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
 (3) אין רווחים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 ו-2017.
 (4) להכנסות מריבית מהשקעה באגרות חוב למסחר, ראה באור 2.

ביאור 3א – רווח למניה רגילה

הטבלאות שלהלן מציגות את חישוב הרווח הבסיסי והמדולל למניה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018.

א. רווח בסיסי למניה
(1) רווח המיוחס לבעלי המניות של הבנק

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2017	2018	
16.4	7.2	רווח בסיסי
		סך כל הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק

(2) ממוצע משוקלל של מספר המניות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2017	2018	
46,297	46,297	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה (מניות בנות 0.0001 באלפים)
4,629.7	4,629.7	ממוצע משוקלל של ערך נקוב בש"ח
8,040	8,040	ממוצע משוקלל של מספר מניות הבכורה ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה (מניות בנות 0.001 באלפים)
8,040.0	8,040.0	ממוצע משוקלל של ערך נקוב בש"ח
0.300	0.300	ממוצע משוקלל של מספר מניות היסוד ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה (מניות בנות 0.005 באלפים)
1.5	1.5	ממוצע משוקלל של ערך נקוב בש"ח

ביאור 4 – רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 וביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

סך הכל רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(31.7)	(43.2)	11.5	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(4.2)	0.7	(4.9)	שינוי נטו במהלך התקופה
(35.9)	(42.5)	6.6	יתרה ליום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)
(42.9)	(46.5)	3.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
4.8	1.6	3.2	שינוי נטו במהלך התקופה
(38.1)	(44.9)	6.8	יתרה ליום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2017 (מבוקר)

סך הכל רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(42.9)	(46.5)	3.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
11.2	3.3	7.9	שינוי נטו במהלך השנה
(31.7)	(43.2)	11.5	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

ביאור 4 – רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס
1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018
וביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים					
למכירה לפי שווי הוגן					
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו					
3.6	(1.9)	5.5	(4.9)	2.5	(7.4)
מהתאמות לשווי הוגן					
(רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים					
(0.4)	0.2	(0.6)	-	-	-
למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד (1)					
3.2	(1.7)	4.9	(4.9)	2.5	(7.4)
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
1.0	(0.6)	1.6	(0.7)	0.0	(0.7)
(הפסד) רווח אקטוארי נטו בתקופה					
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד					
0.6	(0.3)	0.9	1.4	(0.7)	2.1
(2)					
1.6	(0.9)	2.5	0.7	(0.7)	1.4
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:					
4.8	(2.6)	7.4	(4.2)	1.8	(6.0)
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה					

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר:		
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים		
למכירה לפי שווי הוגן		
רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		
10.3	(5.5)	15.8
רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה		
(2.4)	1.4	(3.8)
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (1)		
7.9	(4.1)	12.0
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה		
הטבות לעובדים		
(1.8)	0.8	(2.6)
הפסד אקטוארי נטו בתקופה		
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (2)		
5.1	(2.8)	7.9
3.3	(2.0)	5.3
שינוי נטו במהלך התקופה		
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:		
11.2	(6.1)	17.3
סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה		

1. הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה ביאור 3.
2. הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה בביאור 7 זכויות עובדים.

ביאור 5 - ניירות ערך

31 במרס 2018					
(בלתי מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רוחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן		
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון					
84.2	84.2	5.4	-	89.6	של ממשלת ישראל
35.1	35.1	5.6	-	40.7	של אחרים בישראל
119.3	119.3	11.0	-	130.3	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
רווח כולל אחר מצטבר					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רוחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	
ב. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב -					
1,014.2	1,002.8	11.4	-	1,014.2	של ממשלת ישראל
48.0	47.9	0.2	(0.1)	48.0	של מוסדות פיננסיים בישראל
23.8	23.5	0.3	-	23.8	של אחרים בישראל
1,086.0	1,074.2	11.9	(0.1)	1,086.0	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
6.7	8.3	0.9	(2.5)	6.7	מניות
1,092.7	1,082.5	12.8	(2.6)	1,092.7	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
1,212.0	1,201.8	23.8	(2.6)	1,223.0	סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

הערות בעמוד 82

ביאור 5 – ניירות ערך (המשך)

17 במוט 2017

(בלתי מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים		הפסדים	
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
85.0	85.0	6.1	-	91.1	(1)
35.9	35.9	3.1	-	39.0	
120.9	120.9	9.2	-	130.1	

א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון

של ממשלת ישראל	85.0	85.0	6.1	-	91.1
של אחרים בישראל	35.9	35.9	3.1	-	39.0
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	120.9	120.9	9.2	-	130.1

רווח כולל אחר מצטבר

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים		הפסדים	
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
1,131.7	1,120.7	11.1	(0.1)	1,131.7	(1)
120.9	121.8	-	(0.9)	120.9	
24.6	25.0	0.2	(0.6)	24.6	
1,277.2	1,267.5	11.3	(1.6)	1,277.2	
0.9	-	0.9	-	0.9	
1,278.1	1,267.5	12.2	(1.6)	1,278.1	(2)

ב. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב -

של ממשלת ישראל	1,131.7	1,120.7	11.1	(0.1)	1,131.7
של מוסדות פיננסיים בישראל	120.9	121.8	-	(0.9)	120.9
של אחרים בישראל	24.6	25.0	0.2	(0.6)	24.6
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	1,277.2	1,267.5	11.3	(1.6)	1,277.2
מניות	0.9	-	0.9	-	0.9
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	1,278.1	1,267.5	12.2	(1.6)	1,278.1

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים		הפסדים	
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
4.3	4.4	-	(0.1)	4.3	(3)
4.3	4.4	-	(0.1)	4.3	(3)
1,412.5	1,392.8	21.4	(1.7)	1,412.5	

ג. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב של אחרים בישראל	4.3	4.4	-	(0.1)	4.3
סך כל ניירות הערך למסחר	4.3	4.4	-	(0.1)	4.3
סך כל ניירות הערך	1,403.3	1,392.8	21.4	(1.7)	1,412.5

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת

ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

(3) נקפו לדוח רווח והפסד.

הערות בעמוד 82

ביאור 5 – ניירות ערך (המשך)

31 בדצמבר 2017

(מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים		הפסדים	
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון					
של ממשלת ישראל	84.0	84.0	5.5	-	89.5
של אחרים בישראל	35.4	35.4	5.8	-	41.2
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	119.4	119.4	11.3	-	130.7
ב. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב -					
רווח כולל אחר מצטבר					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים		הפסדים	
		רווחים	הפסדים	הפסדים	רווחים
של ממשלת ישראל	775.3	759.2	16.4	(0.3)	775.3
של מוסדות פיננסיים בישראל	48.0	48.0	0.1	(0.1)	48.0
של אחרים בישראל	24.0	23.4	0.6	-	24.0
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	847.3	830.6	17.1	(0.4)	847.3
מניות	9.1	8.2	0.9	-	9.1
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	856.4	838.8	18.0	(0.4)	856.4
סך כל ניירות הערך	975.8	958.2	29.3	(0.4)	987.1

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

הערות:

- פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב וכן, פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות – ראה ביאורים 2 ו-3.
 - ניירות ערך ששועבדו למלווים הסתכמו ב- 31 במרס 2018 ב- 50.0 מיליון ש"ח (31 במרס 2017 49.8 מיליון ש"ח,
 31 בדצמבר 2017- 50.0 מיליון ש"ח).

ביאור 5 – ניירות ערך (המשך)

ד. מידע לגבי אגרות חוב פגומות

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	ליום 31 במרס 2017	2018 (בלתי מבוקר)
2.8	2.6	2.5

יתרת חוב רשומה של אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)								
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
סה"כ	הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	סה"כ	הפסדים שטרם מומשו		
	20%-40%	0-20%	שווי הוגן			20%-40%	0-20%	שווי הוגן
-	-	-	-	-	-	-	-	אגרות חוב של ממשלת ישראל
0.1	-	0.1	28.0	-	-	-	-	של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	של אחרים בישראל
-	-	-	-	2.5	2.5	-	5.7	מניות
0.1	-	0.1	28.0	2.5	2.5	-	5.7	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)								
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
סה"כ	הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	סה"כ	הפסדים שטרם מומשו		
	20%-40%	0-20%	שווי הוגן			20%-40%	0-20%	שווי הוגן
-	-	-	-	0.1	-	0.1	115.5	אגרות חוב של ממשלת ישראל
0.7	-	0.7	61.3	0.2	-	0.2	59.6	של מוסדות פיננסיים בישראל
0.6	-	0.6	22.0	-	-	-	-	של אחרים בישראל
1.3	-	1.3	83.3	0.3	-	0.3	175.1	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)								
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
סה"כ	הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	סה"כ	הפסדים שטרם מומשו		
	20%-40%	0-20%	שווי הוגן			20%-40%	0-20%	שווי הוגן
0.3	-	0.3	108.3	-	-	-	-	אגרות חוב של ממשלת ישראל
0.1	-	0.1	27.9	-	-	-	-	של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	של אחרים בישראל
0.4	-	0.4	136.2	-	-	-	-	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ביאור 6 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

31 במרס 2017					31 במרס 2018					
בנקים		אשראי לציבור			בנקים		אשראי לציבור			
וממשלות סך הכל	בנקים	סך הכל	פרטי	מסחרי	וממשלות סך הכל	בנקים	סך הכל	פרטי	מסחרי	
יתרת חוב רשומה:										
4,420.8	1,898.5	2,522.3	132.2	2,390.1	5,055.6	2,217.9	2,837.7	166.8	2,670.9	שנבדקו על בסיס פרטי
10,384.1	-	10,384.1	8,592.5	1,791.6	11,116.7	-	11,116.7	9,303.4	1,813.3	שנבדקו על בסיס קבוצתי
14,804.9	1,898.5	12,906.4	8,724.7	4,181.7	16,172.3	2,217.9	13,954.4	9,470.2	4,484.2	סך הכל חובות*
מזה:										
53.0	-	53.0	23.1	29.9	67.7	-	67.7	27.0	40.7	חובות בארגון מחדש
34.1	-	34.1	7.2	26.9	60.0	-	60.0	7.5	52.5	חובות פגומים אחרים
87.1	-	87.1	30.3	56.8	127.7	-	127.7	34.5	93.2	סך הכל חובות פגומים
חובות בפיגור 90 ימים או יותר										
18.2	-	18.2	5.5	12.7	19.7	-	19.7	6.0	13.7	חובות בעייתיים אחרים
191.0	-	191.0	83.7	107.3	184.8	-	184.8	92.6	92.2	סך הכל חובות בעייתיים
296.3	-	296.3	119.5	176.8	332.2	-	332.2	133.1	199.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
53.8	-	53.8	8.7	45.1	89.5	-	89.5	12.2	77.3	שנבדקו על בסיס פרטי
84.9	-	84.9	61.0	23.9	92.8	-	92.8	68.3	24.5	שנבדקו על בסיס קבוצתי
138.7	-	138.7	69.7	69.0	182.3	-	182.3	80.5	101.8	סך הכל**
26.1	-	26.1	6.7	19.4	54.3	-	54.3	8.6	45.7	** מזה בגין חובות פגומים
31 בדצמבר 2017										
בנקים		אשראי לציבור			בנקים		אשראי לציבור			
וממשלות סך הכל	בנקים	סך הכל	פרטי	מסחרי	וממשלות סך הכל	בנקים	סך הכל	פרטי	מסחרי	
יתרת חוב רשומה:										
4,846.8	2,216.5	2,630.3	150.2	2,480.1	4,846.8	2,216.5	2,630.3	150.2	2,480.1	שנבדקו על בסיס פרטי
10,723.4	-	10,723.4	9,021.6	1,701.8	10,723.4	-	10,723.4	9,021.6	1,701.8	שנבדקו על בסיס קבוצתי
15,570.2	2,216.5	13,353.7	9,171.8	4,181.9	15,570.2	2,216.5	13,353.7	9,171.8	4,181.9	סך הכל חובות*
מזה:										
64.1	-	64.1	25.9	38.2	64.1	-	64.1	25.9	38.2	חובות בארגון מחדש
63.6	-	63.6	8.3	55.3	63.6	-	63.6	8.3	55.3	חובות פגומים אחרים
127.7	-	127.7	34.2	93.5	127.7	-	127.7	34.2	93.5	סך הכל חובות פגומים
חובות בפיגור 90 ימים או יותר										
20.9	-	20.9	5.4	15.5	20.9	-	20.9	5.4	15.5	חובות בעייתיים אחרים
202.3	-	202.3	93.8	108.5	202.3	-	202.3	93.8	108.5	סך הכל חובות בעייתיים
350.9	-	350.9	133.4	217.5	350.9	-	350.9	133.4	217.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
75.9	-	75.9	12.9	63.0	75.9	-	75.9	12.9	63.0	שנבדקו על בסיס פרטי
96.7	-	96.7	65.9	30.8	96.7	-	96.7	65.9	30.8	שנבדקו על בסיס קבוצתי
172.6	-	172.6	78.8	93.8	172.6	-	172.6	78.8	93.8	סך הכל**
45.5	-	45.5	9.4	36.1	45.5	-	45.5	9.4	36.1	** מזה בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

ביאור 6 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום						
2017 במרס 31			2018 במרס 31			
הפרשה להפסדי אשראי						
בלתי מבוקר						
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי	
148.4	69.3	79.1	178.4	80.8	97.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
10.4	3.7	6.7	12.5	2.4	10.1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(33.6)	(10.2)	(23.4)	(19.5)	(8.9)	(10.6)	מחיקות חשבונאיות
18.7	8.7	10.0	16.8	8.2	8.6	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(14.9)	(1.5)	(13.4)	(2.7)	(0.7)	(2.0)	מחיקות חשבונאיות נטו
143.9	71.5	72.4	188.2	82.5	105.7	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
5.2	1.8	3.4	5.9	2.0	3.9	*מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ביאור 7 – פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

בישראל

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	ליום 31 במרס		פיקדונות לפי דרישה
	2017	2018	
	(בלתי מבוקר)		
10,240.5	9,643.9	10,655.2	אינם נושאים ריבית
199.3	185.6	139.9	נושאים ריבית
10,439.8	9,829.5	10,795.1	סה"כ לפי דרישה
7,293.2	7,566.9	7,497.1	לזמן קצוב ⁽¹⁾
17,733.0	17,396.4	18,292.2	סך כל פיקדונות הציבור ⁽²⁾
-	-	-	(1) מזה: פיקדונות שאינם נושאים ריבית
15,394.4	14,971.3	15,722.0	(2) מזה:
25.0	37.3	38.8	פיקדונות של אנשים פרטיים
2,313.6	2,387.8	2,531.4	פיקדונות של גופים מוסדיים
			פיקדונות של תאגידיים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

ליום 31 בדצמבר 2017 יתרה (מבוקר)	ליום 31 במרס		תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח
	2017	2018	
	יתרה	יתרה	
	(בלתי מבוקר)		
13,144.4	12,839.3	13,397.7	עד 1
3,895.9	3,919.4	4,034.6	מעל 1 עד 10
692.7	637.7	675.7	מעל 10 עד 100
-	-	184.2	מעל 100 עד 190
17,733.0	17,396.4	18,292.2	סך הכל

**הנדון: הערכה אקטוארית בהתאם להוראות המפקח על הבנקים
בנושא זכויות עובדים בבנק אוצר החייל – לתאריך 31 במרס 2018**

כללי

1. הערכה אקטוארית זו הוכנה לבקשתו של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק") לצורך יישום הנחיות בנק ישראל בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההערכה כוללת חישובים אקטואריים של התחייבויות שונות לעובדים, למסיימים עבודתם ולגמלאים, לצורך הכללתם בדוחות הכספיים, ל- 31 במרס 2018.

2. ההנחות האקטואריות בבסיס החישובים הן בגישת best estimate ולא שמרניות, כלומר – מטרת ההערכה להציג תחזיות מדויקות ככל האפשר. תוצאות דומות (אך לא זהות) היו יכולות להתקבל ע"י בחירת הנחות אחרות בטווח סביר.

3. דוח זה מפרט את הנתונים, ההנחות ושיטות העבודה בהם עשינו שימוש. הדוח כולל טבלאות מסכמות של הנתונים הרלוונטיים השונים ופירוט המחויבויות השונות.

4. פירוט קבוצות העובדים הקיימות בבנק ליום 31 במרס 2018

4.1 **עובדים פעילים** – קבוצה זו מהווה את כל העובדים המועסקים על ידי הבנק נכון ליום ההערכה האקטוארית. קבוצה זו נחלקת ל-4 תתי קבוצות:

4.1.1 **עובדים זמניים** – עובדים חדשים בבנק אשר תקופת העסקתם המרבית הינה עד 4 שנים (לאחר תקופה זו עובדים אלו מסיימים את עבודתם או הופכים לעובדים קבועים).

4.1.2 **עובדים קבועים** – עובדים קבועים אשר תנאי עבודתם מוסדרים באופן קולקטיבי, בהסכמים ובהסדרים קיבוציים המגובשים מעת לעת בין הבנק ובין ארגון עובדי הבנק.

4.1.3 **עובדים בחוזה אישי** – עובדים אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.

4.1.4 **עובדים בכירים בחוזה אישי** – חברי הנהלת הבנק, אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.

4.2 **פנסיונרים** – עובדים שפרשו מהבנק. קבוצה זו נחלקת ל-3 תתי קבוצות:

4.2.1 **פנסיונרים לפי חוק** – עובדים שפרשו בגיל הפרישה הקבוע בחוק.

4.2.2 **פנסיונרים בפרישה מוקדמת** – עובדים שפרשו לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק.

4.2.3 **שארים** – בן/בת זוגו של הפנסיונר/רית.

5. קבלתי מהבנק מסמך ובו מיפוי של ההסכמים והנוהגים בבנק. בנוסף קיימתי עם אנשי החטיבה לחשבונאות פגישות ושיחות נוספות להבהרת מהות ההטבות השונות.

ביאור 7א - זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות להטבה מוגדרת

(1) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

תכניות פיצויים			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2017 (מבוקר)	2017 (בלתי מבוקר)	
199.5	199.5	203.4	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
6.9	1.7	1.8	עלות שירות
6.8	1.7	1.5	עלות ריבית
5.6	(0.5)	1.1	הפסד אקטוארי (רווח)
(15.4)	(0.1)	(3.4)	הטבות ששולמו
-	(1)	24.0	אחר לרבות הפסד מצמצום ושינויים מבניים
203.4	202.3	228.4	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה

(1) בגין מהלכי התייעלות לרבות שינויי מבנה

הטבות לאחר פרישה			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2017 (מבוקר)	2017 (בלתי מבוקר)	
36.0	36.0	38.6	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
1.4	0.6	0.2	עלות שירות
1.5	0.4	0.4	עלות ריבית
0.8	(0.7)	0.5	הפסד אקטוארי (רווח)
(1.1)	(0.3)	(0.2)	הטבות ששולמו
38.6	36.0	39.5	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה

ביאור 7א- זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

(1) מחויבויות ומצב המימון (המשך)

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

תכניות פיצויים			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2017	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
128.5	128.5	133.8	שווי הוגן של נכסי התוכנית בתחילת תקופה
7.9	1.4	1.9	תשואה בפועל על נכסי התוכנית
3.4	0.9	0.9	הפקדות לתוכנית על ידי הבנק
(6.0)	(0.1)	(1.2)	הטבות ששולמו
133.8	130.7	135.4	שווי הוגן של נכסי התוכנית בסוף התקופה
(69.6)	(71.6)	(93.0)	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף התקופה*

* נכלל בסעיף התחייבויות אחרות.

ג. סכומים שהוכרו במאזן

למידע נוסף אודות המידע ניתן לפנות לחשבות הבנק בטלפון 03-7556396

תכניות פיצויים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2017	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
(69.6)	(71.6)	(93.0)	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
(69.6)	(71.6)	(93.0)	התחייבות נטו שהוכרה בסוף התקופה

ד. סכומים שהוכרו בהפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת המס

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים		
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
	2017	2018		2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
9.6	8.5	9.9	56.0	59.9	54.3
9.6	8.5	9.9	56.0	59.9	54.3

הפסד אקטוארי נטו
יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ביאור 7א- זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

(2) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

תכנית פיצויים			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
6.9	1.7	1.8	עלות שירות
6.8	1.7	1.5	עלות ריבית
(4.0)	(1.0)	(1.0)	תשואה חזויה על נכסי התוכנית
			הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
3.0	0.8	0.7	הפסד אקטוארי נטו
4.3	-	25.2	אחר, לרבות הפסד מצמצום או סילוק
17.0	3.2	28.2	סך עלות ההטבה, נטו

הטבות לאחר פרישה			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1.4	0.6	0.2	עלות שירות
1.5	0.4	0.4	עלות ריבית
			הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
0.6	0.1	0.2	הפסד אקטוארי נטו
3.5	1.1	0.8	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

תכנית פיצויים			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1.7	(0.9)	0.2	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(3.0)	(0.8)	(0.7)	הפחתה של הפסד אקטוארי
(4.3)	-	(1.2)	הפסד מסילוק
(5.6)	(1.7)	(1.7)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
17.0	3.2	28.2	סך עלות ההטבה נטו
			סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה
11.4	1.5	26.5	וברוח כולל אחר

ביאור 7א- זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

(2) הוצאה לתקופה (המשך)

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס (המשך)

הטבות לאחר פרישה				
לשנה	לשלושה חודשים			
שהסתיימה ביום	שהסתיימו ביום			
31 בדצמבר	31 במרס			
2017	2017	2018		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
0.9	(0.7)	0.5	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה	
(0.6)	(0.1)	(0.2)	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי	
0.3	(0.8)	0.3	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר	
3.5	1.1	0.8	סך עלות ההטבה נטו	
			סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה	
3.8	0.3	1.1	וברוח כולל אחר	

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2018 לפני השפעת המס

הטבות	תכניות	
לאחר	פיצויים	
פרישה		
0.7	21.5	סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

(3) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו לתקופות שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 ו-2017 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה:

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים		
ליום 31	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס
בדצמבר	2017	2018	2017	2017	2018
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
1.77%	2.21%	1.88%	1.05%	1.66%	1.22%

שיעור ההיוון*

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים		
לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה
שהסתיימה	שהסתיימה	שהסתיימה	שהסתיימה	שהסתיימה	שהסתיימה
ביום 31	ביום 31	ביום 31	ביום 31	ביום 31	ביום 31
בדצמבר	ביום 31 במרס	ביום 31 במרס	בדצמבר	ביום 31 במרס	ביום 31 במרס
2017	2017	2018	2017	2017	2018
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
1.91%-2.26%	2.09%	1.77%	1.32%-1.66%	1.60%	1.05%

שיעור ההיוון* 1.05%

*במונחים ריאליים.

ביאור 7א- זכויות עובדים (המשך)

ד. תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

(3) הנחות (המשך)

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים		
גידול בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
ליום 31	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס
בדצמבר	2017	2018	בדצמבר	2017	2018
(6.6)	(4.8)	(6.6)	(4.5)	(3.7)	(3.5)
שיעור ההיוון			שיעור ההיוון		
קטון בנקודת אחוז אחת			קטון בנקודת אחוז אחת		
ליום 31	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס
בדצמבר	2017	2018	בדצמבר	2017	2018
8.8	6.2	8.9	7.7	5.9	6.4
שיעור ההיוון			שיעור ההיוון		

(4) נכסי תכנית

תזרימי מזומנים

(1) הפקדות

תכנית פיצויים

הפקדות בפועל			
לשנה	לשלושה חודשים		תחזית*
שהסתיימה	ביום 31	שהסתיימו ביום 31 במרס	2018
בדצמבר	2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
3.4	0.9	0.9	3.5
הפקדות			

* אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתכניות פיצויים להטבה מוגדרת במהלך שנת 2018.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

א. הלימות הון

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל.

הוראות באזל III קבעו שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל: רכיבי ההון הפיקוחי

ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות

טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים

טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים

הקצאת הון בגין סיכון CVA.

יישום ההוראות הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל ולקבוע תקופת מעבר עד ליישום המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 50%, והחל מיום 1 בינואר 2018 הוראות המעבר לניכויים מההון הרגולטורי יסתיימו ויעמדו על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי תעמוד על 40%.

(1) יעד הלימות הון

לבנק מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון וההנהלה לשמירה על רמת הלימות הון, בהתאם ליעדי ההון שנקבעו בתהליך פנימי, אשר לא יפחתו מיעדי ההון המינימליים הנדרשים על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבעו על ידי הדירקטוריון וההנהלה משקפים, לדעת הבנק, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלו.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק, בהיותו תאגידי בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9%, וביחס הון כולל מזערי של 12.5% וזאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.

דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 9.03% ויחס ההון הכולל המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 12.53%.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יעדי ההון יהיו: יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9.3% ויעד הון כולל שלא יפחת מן הדרישה הרגולטורית המסתכמת ביום 31 בדצמבר 2017 ב- 12.53%.

- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

הערה: התאמות פיקוחיות וניכויים – בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי". נכסי הסיכון וההתאמות הפיקוחיות מוצגים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

א. הלימות הון (המשך)

(1) יעד הלימות ההון (המשך)

חלוקת דיבידנד כפופה לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין, לרבות אלו הקבועות בחוק החברות.

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, הון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר":

31 בדצמבר	31 במרס		
	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
1,316.2	1,262.0	1,315.1	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים (1)
276.7	307.8	257.6	הון רובד 2, לאחר ניכויים
1,592.9	1,569.8	1,572.7	סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
10,897.4	10,707.9	11,447.0	סיכון אשראי (2)
20.9	91.0	21.3	סיכונים שוק
1,037.0	1,020.0	1,055.1	סיכון תפעולי
11,955.3	11,818.9	12,523.4	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.01%	10.68%	10.50%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.32%	13.28%	12.56%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.03%	9.02%	9.03%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (3)
12.53%	12.52%	12.53%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (3)

(1) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכנית התייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין תכנית התייעלות) אשר אושרה לחברה האם ולקבוצה על ידי הפיקוח על הבנקים, כאשר ההקלה ההונית בגינה פוחתת על פני 5 שנים עד ליום 1 בינואר 2021. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תכנית התייעלות ראה סעיפים 1.1, 1.3 ו-1.4 (4) להלן.

(2) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחת סך של 31.5 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי התייעלות. (31.3.17 – 43.0 מיליון ש"ח, 31.12.17 – 34.3 מיליון ש"ח).

(3) לרבות דרישת הון בשיעור המבטאת 1% מיתרת ההלוואות לדיר למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס הון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.03%- ו-12.53%, בהתאמה.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

א. הלימות ההון (המשך):

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	31 במרס		
	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1,290.6	1,229.7	1,293.6	1. הון עצמי רובד 1
(2.5)	(2.5)	(2.5)	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
1.9	2.0	-	מניות בכורה צוברות ומשתתפות שלא הוכרו כהון רובד 1
(0.6)	(0.5)	(2.5)	יישום הוראות המעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
1,290.0	1,229.2	1,291.1	סך ההבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
			סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
(0.2)	(0.2)	(0.2)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
26.4	33.0	24.2	סך ההתאמות בגין תכנית התייעלות- הון עצמי רובד 1
1,316.2	1,262.0	1,315.1	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			2. הון רובד 2
143.9	190.0	124.1	הון רובד 2: מכשירים
132.8	117.8	133.5	הון רובד 2: הפרשות
276.7	307.8	257.6	סך הכל רובד 2
1,592.9	1,569.8	1,572.7	סך כל ההון

(4). השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1 והתאמות בגין תכנית התייעלות

31 בדצמבר	31 במרס		
	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
באחוזים	באחוזים		
10.74%	10.34%	10.28%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין מהלכי התייעלות (1)
0.02%	0.02%	0.00%	השפעת הוראות המעבר
10.76%	10.36%	10.28%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות
0.25%	0.32%	0.22%	השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
11.01%	10.68%	10.50%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

- (1) לרבות השפעת אימוץ לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.
(2) לפירוט נוסף ראה סעיף (2) הערה (1) לעיל.

הערה: הנתונים בביאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי התייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12.1.2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי התייעלות), אשר פוחדות בהדרגה עד יום 31 בדצמבר 2020. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי התייעלות ראה 4 לעיל.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק

(5)(א) רכיבי הון הנתונים לתנודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:
 - שינוי בהיקף נכסי הסיכון של הבנק והניכויים מההון.
 - שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה, פרישה וכד'.
 להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון ליום 31 במרס 2018:

השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הבנק	
באחוזים		
(0.80%)	(0.78%)	בנק

ב. יחס המינוף לפי הוראת המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.
 יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.
 בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
יחס המינוף לפי הוראת המפקח על הבנקים (המשך)

יחס המינוף

31 בדצמבר	31 במרס		
	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1,316.2	1,262.0	1,315.1	הון רובד 1 (1)
22,717.6	22,511.8	23,354.8	סך החשיפות
5.79%	5.61%	5.63%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) להשפעת הוראות המעבר והשפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות, ראה סעיף (3) ו-(4). לעיל.

גורמים שעשויים להשפיע באופן מהותי על יחס המינוף

השינויים בהיקף החשיפות והון רובד 1 של הבנק עשויים להוביל לשינויים ביחס המינוף של הבנק. לשינויים האפשריים בהון הרגולטורי ראה ביאור 8א. (4) לעיל.

להלן ניתוח השפעת האפשרויות על יחס המינוף ליום 31 במרס 2018

השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הבנק	השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1 באחוזים	
(0.2%)	(0.4%)	בנק

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ב. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופן זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

בהתאם להוראה יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש עומד על 100%. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

יחס כיסוי הנזילות בבנק מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221, בדבר "יחס כיסוי נזילות":

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31 בדצמבר	31 במרס		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
באחוזים	באחוזים	באחוזים	
329%	315%	268%	יחס כיסוי הנזילות*
100%	100%	100%	יחס כיסוי הנזילות הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ביאור 9 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות
לבנק קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות, לסוף תקופת הדיווח כדלהלן:

חוזי שכירות לזמן ארוך – דמי שכירות של בניינים

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
15.9	12.0	11.6	בשנה הראשונה
15.0	14.6	16.1	בשנה השנייה
13.7	14.2	14.6	בשנה השלישית
12	12.8	12.9	בשנה הרביעית
10.5	11.0	11.5	בשנה החמישית
51.3 *	57.2	51.3	מעל חמש שנים
118.4	121.8	118.0	סך הכל

* סווג מחדש

ב. תביעות משפטיות ובקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד הבנק

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תביעות משפטיות ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט בביאור 24 ב לדוחות הכספיים השנתיים. לא חל שינוי בתובענות ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2017, למעט לגבי:

1) תובענות נגד הבנק שהסכום הנטען בהן הוא מהותי:
א. בחודש מארס 2014 הוגשה בקשה לאשר תובענה כתובענה ייצוגית בסכום של כ- 2 מיליארד ש"ח נגד הבנק ועוד ארבעה בנקים נוספים (מרכנתיל, מזרחי, איגוד ויהב).
סכום התביעה מתייחס לכל הבנקים. לטענת המבקשים לא מספקים גילוי נאות ואף מטעים את לקוחותיהם בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה אותם הם מספקים, כאשר הם מוכרים ללקוח מט"ח בשער הגבוה משער הקניה. ההפרש בין שער הקניה של הבנקים לשער המכירה ללקוח (המכונה בבקשה כ- "עמלת ייקור"), מהווה לטענת המבקשים "עמלת תיווך" הנגבית ללא גילוי באיזה מתעריפוני הבנקים. עוד טוענים המבקשים כי הבנקים פועלים כמקשה אחת על מנת להסתיר את " עמלת הייקור " הנטענת וכי קיים ביניהם הסדר כובל. בקשה זהה בסכום של 10.5 מיליארד ש"ח הוגשה גם כנגד החברה האם ובנקים אחרים. ביום 1 במרס 2018 נדחתה הבקשה והתביעה לא אושרה כייצוגית. ביום 18 במרס 2018 ערערו התובעים על פסה"ד.

ב. ביום 31 בינואר 2016 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית בסך של כ-698 מיליון ש"ח אשר הוגשה נגד הבנק, החברה האם, ושלושה בנקים נוספים (להלן כולם ביחד- "הבנקים"), מתוכו סך של כ-658 מיליון ש"ח בגין נזק לא ממוני וסך של כ-40 מיליון ש"ח בגין נזק ממוני.
לטענת המבקשים הבנקים אינם מחזיקים סניפים (או אינם מחזיקים מספיק סניפים) בקרב האוכלוסייה הערבית ואינם מנגישים את שירותיהם הבנקאיים לאוכלוסייה זו. בכך, טוענים המבקשים, מפרים הבנקים את סעיף 3 (א) לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000, סעיף 2 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 וחוק יסוד כבוד האדם וחירותו.
הקבוצה אותה מבקשים המבקשים לייצג היא כל אזרחי מדינת ישראל מוסלמים, נוצרים ודרוזים, אשר סובלים מהפלייה בנגישות לשירותים בנקאיים של הבנקים, עקב אי נוכחות סניפי בנק של הבנקים במקומות יישובם.
על פי פסק דין מיום 18 בדצמבר 2017, הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, נדחתה. ביום 11 בפברואר 2018 הגישו המבקשים ערעור על פסק הדין.

ביאור 9 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

ב. תביעות משפטיות ובקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד הבנק (המשך)

(2) בקשה לאישור תובענה ייצוגית אשר לדעת הנהלת הבנק המתבססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי התביעה ולא נעשתה בגינה כל הפרשה.

ביום 27 בדצמבר 2017 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית ללא ציון סכום התביעה. הבקשה הוגשה כנגד הבנק וכנגד בנק דיסקונט. נושא הבקשה הינו גביית ריבית מערבים יחידים בשיעור העולה על המותר ע"פ חוק הערבות תשכ"ז-1967. המבקשים עותרים בין היתר להשבת הסכומים שנגבים ביתר, כן עותרים המבקשים למינוי בעל תפקיד אשר יפקח על השבת הכספים שנגבו ביתר לכלל הלקוחות.

(3) ביום 31 במרס 2018 החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק בנושאים שונים ואשר סבירות התממשותן אינה קלושה ולא בוצעה בגינה הפרשה הינה בסכום זניח (ביום 31 בדצמבר 2017 אין חשיפה נוספת).

ג. הסכמים מהותיים

לא חל שינוי בהסכמים מהותיים ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2017.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים

31 במרס 2018					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל מדד	אחר
א. נגזרים מגדרים¹					
556.7	-	-	-	556.7	-
556.7	-	-	-	556.7	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
556.7	-	-	-	556.7	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
489.7	-	-	489.7	-	-
70.0	-	-	-	70.0	-
559.7	-	-	489.7	70.0	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
70.0	-	-	-	70.0	-
ג. נגזרים אחרים¹					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
800.0	-	790.5	9.5	-	-
800.0	-	790.5	9.5	-	-
חוזי אופציה אחרים					
98.7	-	62.7	36.0	-	-
98.3	-	62.7	35.6	-	-
-	-	-	-	-	-
1,797.0	-	1,706.4	90.6	-	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	-	-	-	-	-
0.1	-	-	0.1	-	-
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
2,913.5	-	1,706.4	580.4	626.7	-
סך הכל					

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 במרס 2018					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות	חוזים בגין	חוזי	אחר	חוזי ריבית
	ואחרים	מניות	מטבע חוץ		שקל מדד
א. נגזרים מגדרים¹					
8.9	-	-	-	8.9	-
5.2	-	-	-	5.2	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
6.7	-	-	6.7	-	-
6.2	-	-	0.8	5.4	-
ג. נגזרים אחרים¹					
8.2	-	7.7	0.5	-	-
8.2	-	7.7	0.5	-	-
23.8	-	7.7	7.2	8.9	-
19.6	-	7.7	1.3	10.6	-

(1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי בגין מכשירים נגזרים משובצים 0.7 מיליון ש"ח.

(4) היתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים אינה כפופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים

31 במרס 2017					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל מדד	אחר
א. נגזרים מגדרים¹					
349.0	-	-	-	349.0	-
349.0	-	-	-	349.0	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
349.0	-	-	-	349.0	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
924.1	-	-	924.1	-	-
67.3	-	-	-	67.3	-
991.4	-	-	924.1	67.3	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
67.3	-	-	-	67.3	-
ג. נגזרים אחרים¹					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
480.5	-	473.7	6.8	-	-
480.5	-	473.7	6.8	-	-
חוזי אופציה אחרים					
214.8	-	167.1	47.7	-	-
212.7	-	167.1	45.6	-	-
-	-	-	-	-	-
1,388.5	-	1,281.6	106.9	-	-
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
0.1	-	-	0.1	-	-
2,729.0	-	1,281.6	1031.1	416.3	-
סך הכל					

(1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 במרס 2017						o
(בלתי מבוקר)						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית		
				שקל מדד	אחר*	
						א. נגזרים מגדרים 1
2.4	-	-	-	2.4	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
6.8	-	-	-	6.8	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						ב. נגזרים ALM ^{1,2}
2.9	-	-	2.9	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
14.2	-	-	7.5	6.7	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						ג. נגזרים אחרים 1
10.0	-	9.3	0.7	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
10.0	-	9.3	0.7	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
15.3	-	9.3	3.6	2.4	-	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ^{3,4}
31.0	-	9.3	8.2	13.5	-	סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ^{3,4}

(1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי בגין מכשירים נגזרים משובצים 3.0 מיליון ש"ח.

(4) היתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים אינה כפופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים

31 בדצמבר 2017					
(מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל מדד	אחר
א. נגזרים מגדרים¹					
353.3	-	-	-	353.3	-
353.3	-	-	-	353.3	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
353.3	-	-	-	353.3	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
699.1	-	-	699.1	-	-
68.5	-	-	-	68.5	-
767.6	-	-	699.1	68.5	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
68.5	-	-	-	68.5	-
ג. נגזרים אחרים¹					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
805.6	-	784.7	20.9	-	-
805.6	-	784.7	20.9	-	-
אופציות שנכתבו					
אופציות שנקנו					
111.0	-	88.2	22.8	-	-
109.7	-	88.2	21.5	-	-
אופציות שנכתבו					
אופציות שנקנו					
-	-	-	-	-	-
1,831.9	-	1,745.8	86.1	-	-
Swaps					
סך הכל					
0.1	-	-	0.1	-	-
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
2,952.9	-	1,745.8	785.3	421.8	-
סך הכל					

- (1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2017					
(מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות	חוזים בגין	חוזי	אחר	חוזי ריבית שקל מדד
	ואחרים	מניות	מטבע חוץ		
					א. נגזרים מגדרים¹
2.4	-	-	-	2.4	שווי הוגן ברוטו חיובי
6.7	-	-	-	6.7	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ב. נגזרים ALM^{1,2}
1.0	-	-	1.0	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
15.0	-	-	8.1	6.9	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ג. נגזרים אחרים¹
11.0	-	10.8	0.2	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
11.0	-	10.8	0.2	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
14.4	-	10.8	1.2	2.4	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי^{3,4}
32.7	-	10.8	8.3	13.6	סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי^{3,4}

(1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי בגין מכשירים נגזרים משובצים 1.2 מיליון ש"ח.

(4) היתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים אינה כפופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)
ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 במרס 2018			
(בלתי מבוקר)			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
23.8	4.7	19.1	-
יתרות מאזניות של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:			
-	-	-	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל			
23.8	4.7	19.1	-
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
17.2	0.5	16.7	-
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין נגזרים ¹			
41.0	5.2	35.8	-
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים			
19.6	4.2	15.4	-
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
31 במרס 2017			
(בלתי מבוקר)			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
15.3	5.4	9.9	-
יתרות מאזניות של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:			
4.8	4.8	-	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל			
10.5	0.6	9.9	-
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
27.1	1.5	25.6	-
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין נגזרים ¹			
37.6	2.1	35.5	-
סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים			
31.0	5.8	25.2	-
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
31 בדצמבר 2017			
(מבוקר)			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
14.4	6.4	8.0	-
יתרות מאזניות של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:			
14.4	6.4	8.0	-
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
18.8	0.5	18.3	-
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין נגזרים ¹			
18.8	0.5	18.3	-
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים			
32.7	5.6	27.1	-
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			

בתקופות של שלושה שהסתיימו ב 31- במרס 2018 ו 2017- ובשנת 2017 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.

1. ההפרש אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. פרוט מועדי פירעון- סכומים נקובים: יתרות לסוף תקופה

31 במרס 2018					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
-	-	-	-	-	חוזי ריבית
626.7	521.6	52.5	52.6	-	-שקל מדד
580.4	-	-	88.8	491.6	-אחר
1,706.4	-	11.5	61.8	1,633.1	חוזי מטבע חוץ
2,913.5	521.6	64.0	203.2	2,124.7	חוזים בגין מניות
					סך הכל
31 במרס 2017					
(בלתי מבוקר)					
2,729.0	332.7	203.6	294.7	1,898.0	סך הכל
31 בדצמבר 2017					
(מבוקר)					
2,952.9	318.7	129.9	139.5	2,364.8	סך הכל

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א. הגדרות

- **אנשים פרטיים** - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדירור ואחר".
- **מגזר בנקאות פרטית** - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליון ש"ח.
- **משקי בית** - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- **עסק** - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- **מחזור פעילות** - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- **עסק זעיר** - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליון ש"ח.
- **עסק קטן** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליון ש"ח וקטן מ- 50 מיליון ש"ח.
- **עסק בינוני** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליון ש"ח וקטן מ- 250 מיליון ש"ח.
- **עסק גדול** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליון ש"ח.
- **גופים מוסדיים** - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו, פעילות הלקוח העסקי סווגה לפי האמור להלן: כאשר סך החבות של הלקוח העסקי שווה או גדולה מ-100 מיליון ש"ח סווג הלקוח למגזר עסקים גדולים. בנוסף, בחשבונות עסקיים הפועלים בשוק ההון הסיווג למגזרי הלקוחות נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן או שווי ממוצע הנכסים בבנק ובחשבונות עסקיים בתחום הנדל"ן הסיווג בהתאם לשווי הנכסים במאזן או היקף המסגרות. בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל, נקבע כי לקוח עסקי, אשר החבות שלו לבנק עד סך של 80 אלפי ש"ח (לרבות מסגרת אשראי וכו'), ולבנק אין מידע על מחזור הפעילות שלו, יסווג למגזר הפעילות הפיקוחי הרלוונטי לפי סך הנכסים במאזן של העסק, ובמידה וגם מידע זה אינו זמין, הבנק רשאי לסווג את הלקוח לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים), כאשר במקום סך הנכסים במאזן הסיווג יעשה לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10.

מגזר ניהול פיננסי

כולל פעילות למסחר ופעילות ניהול נכסים והתחייבויות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים.

העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

- **הכנסות ריבית נטו**, כוללות את המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפיקדונות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.
- ריבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים לכל מגזר). מגזרי הלקוחות מחויבים בעלויות המימון העודפות (מעבר לעלות גיוס המקורות) של שטרי ההון המיוחסים למגזר.
- **הוצאות בגין הפסדי אשראי** - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.
- **הכנסות שאינן מרבית** - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מרבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- **הוצאות תפעוליות** - לכל לקוח במגזר פעילות מיוחסות ההוצאות של כלל יחידות הבנק, הנובעות ממתן שירותים, לפי מתודולוגיית העמסה כדלקמן:
- הוצאות ישירות, הכוללות הוצאות שכר וארגוניות בסניפים - מועמסות לפי התפלגות תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות של הלקוח לתשומות עבודה. עלויות ישירות אחרות כגון הוצאות שכר, ארגוניות ומחשב של יחידות המטה העסקיות - מועמסות על פי מפתחות העמסה, בהתאם לאופי הפעילות של הלקוח (כגון: התפלגות יתרות אשראי, כמות ונפח פעולות).
- מרבית ההוצאות העקיפות מועמסות לפי התפלגות ההוצאות הישירות והיתר לפי התפלגות ההכנסות.
- **מיסים על ההכנסה** - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכיו"ב.

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018
(בלתי מבוקר)

מגזר ניהול פיננסי	סך פעילות ישראל	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית		הכנסות ריבית מחיצוניים
							מזה: כרטיסי אשראי	סך הכל	
7.1	115.1	-	8.7	7.6	28.8	0.1	3.1	62.8	הכנסות ריבית מחיצוניים
1.1	3.2	-	0.2	-	0.1	1.0	-	0.8	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
6.0	111.9	-	8.5	7.6	28.7	(0.9)	3.1	62.0	מחיצוניים
2.4	-	-	(2.0)	(1.1)	(3.3)	1.9	(1.9)	2.1	בינמגזרי
8.4	111.9	-	6.5	6.5	25.4	1.0	1.2	64.1	סך הכנסות ריבית, נטו
2.6	62.2	-	0.5	1.3	8.5	2.5	5.7	46.8	הכנסות שאינן מריבית
11.0	174.1	-	7.0	7.8	33.9	3.5	6.9	110.9	סך ההכנסות
-	12.5	-	2.6	(0.6)	8.1	-	0.6	2.4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2.5	150.3	-	4.8	3.8	23.4	1.4	5.5	114.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
8.5	11.3	-	(0.4)	4.6	2.4	2.1	0.8	(5.9)	רווח לפני מסים
3.1	4.1	-	(0.2)	1.6	0.9	0.8	0.3	(2.1)	הפרשה למסים על הרווח
5.4	7.2	-	(0.2)	3.0	1.5	1.3	0.5	(3.8)	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
7,964.7	21,116.5	3.9	1,090.9	778.9	2,312.4	21.2	958.7	8,944.5	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
-	13,117.8	3.9	1,056.9	778.9	2,312.4	21.2	958.7	8,944.5	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
-	13,954.4	16.6	1,344.8	790.5	2,332.3	22.4	1,388.8	9,447.8	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
-	127.7	-	9.0	9.5	74.7	-	-	34.5	יתרת חובות פגומים
-	19.7	-	0.1	0.2	13.4	-	-	6.0	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
1,702.5	19,832.4	33.4	461.7	302.4	1,711.7	891.2	-	14,729.5	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
-	17,966.0	33.4	318.3	302.2	1,691.4	891.2	-	14,729.5	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
-	18,292.2	38.8	471.3	318.4	1,741.7	951.7	-	14,770.3	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
1,741.1	12,240.2	7.7	1,192.3	925.0	2,020.5	33.6	937.6	6,320.0	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
-	12,523.4	10.0	1,354.1	901.5	2,045.0	34.3	1,244.9	6,372.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
-	12,470.8	4.1	150.4	214.6	506.1	2,416.6	-	9,179.0	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
-	92.9	-	6.6	6.4	24.6	-	1.2	55.3	פיצול הכנסות ריבית, נטו
-	11.3	-	-	0.2	1.0	1.0	-	9.1	מרווח מפעילות מתן אשראי
8.4	7.7	-	(0.1)	(0.1)	(0.2)	-	-	(0.3)	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות אחר
8.4	111.9	-	6.5	6.5	25.4	1.0	1.2	64.1	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש, למעט מגזר שקלי לא צמוד.
ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון (נב"ת 201).
ג. נכסים בניהול - לרבות קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

**ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)**

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017

(בלתי מבוקר)

מגזר ניהול סך פעילות ישראל	פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית		הכנסות ריבית מחיצוניים
							מזה: כרטיסי אשראי	סך הכל	
112.8	7.4	-	6.7	7.7	30.0	-	1.1	61.0	הכנסות ריבית מחיצוניים
5.1	2.6	-	-	-	0.2	0.2	-	2.1	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
107.7	4.8	-	6.7	7.7	29.8	(0.2)	1.1	58.9	מחיצוניים
-	3.1	-	(0.9)	(1.0)	(3.3)	0.9	0.1	1.2	בינמגזרי
107.7	7.9	-	5.8	6.7	26.5	0.7	1.2	60.1	סך הכנסות ריבית, נטו
57.4	(0.7)	-	0.5	1.2	9.3	2.1	5.7	45.0	הכנסות שאינן מריבית
165.1	7.2	-	6.3	7.9	35.8	2.8	6.9	105.1	סך הכנסות
10.4	-	-	(0.8)	2.3	5.1	-	0.2	3.8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
129.1	1.2	0.1	3.4	3.8	23.5	1.5	5.8	95.6	הוצאות תפעוליות ואחרות
25.6	6.0	(0.1)	3.7	1.8	7.2	1.3	0.9	5.7	רווח (הפסד) לפני מסים
9.2	2.1	-	1.3	0.6	2.7	0.5	0.3	2.0	הפרשה למסים על הרווח
									רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
16.4	3.9	(0.1)	2.4	1.2	4.5	0.8	0.6	3.7	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
20,421.5	8,203.3	-	840.7	759.2	2,361.4	18.4	933.8	8,238.5	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
12,198.1	-	-	820.6	759.2	2,361.4	18.4	933.8	8,238.5	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
12,906.4	-	0.2	1,022.5	774.5	2,384.5	19.5	1,315.6	8,705.2	יתרת חובות פגומים
87.1	-	-	-	13.8	43.0	-	-	30.3	יתרת חובות בפגור מעל 90 יום
18.2	-	-	-	-	12.7	-	-	5.5	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
19,219.5	1,734.5	32.1	330.4	491.7	1,749.9	891.0	-	13,989.9	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
17,288.2	-	32.1	244.2	420.2	1,710.8	891.0	-	13,989.9	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
17,396.4	-	37.3	267.6	430.3	1,689.9	913.1	-	14,058.2	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,771.0	1,649.8	1.1	1,000.5	911.3	1,991.7	30.8	897.4	6,185.8	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
11,818.9	1,628.5	0.1	996.9	913.1	2,031.8	33.1	1,156.7	6,215.4	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
12,261.7	-	1.3	139.5	218.3	548.6	2,242.3	-	9,111.7	פיצול הכנסות ריבית, נטו
90.9	-	-	5.8	6.6	25.8	-	1.2	52.7	מרווח מפעילות מתן אשראי
9.6	-	-	0.1	0.2	0.8	0.7	-	7.8	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
7.2	7.9	-	(0.1)	(0.1)	(0.1)	-	-	(0.4)	אחר
107.7	7.9	-	5.8	6.7	26.5	0.7	1.2	60.1	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש, למעט מגזר שקלי לא צמוד.

ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ב"ת 201).

ג. נכסים בניהול - לרבות קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017									
(מבוקר)									
משקי בית									
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי		סך הכל
							מזה: כרטיסי אשראי	סך הכל	
465.7	36.2	-	26.6	35.4	111.5	0.2	3.1	255.8	הכנסות ריבית מחיצוניים
25.9	10.9	-	0.9	0.7	1.7	1.5	-	10.2	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
439.8	25.3	-	25.7	34.7	109.8	(1.3)	3.1	245.6	מחיצוניים
-	9.7	-	(4.8)	(5.4)	(6.3)	4.5	1.5	2.3	בינמגזרי
439.8	35.0	-	20.9	29.3	103.5	3.2	4.6	247.9	סך הכנסות ריבית, נטו
243.5	8.8	-	4	5.5	34.8	9.3	22.6	181.1	הכנסות שאינן מריבית
683.3	43.8	-	24.9	34.8	138.3	12.5	27.2	429.0	סך הכנסות
67.2	-	-	5.4	4.5	35.8	-	0.2	21.5	הוצאות בגין הפסדי אשראי
508.9	6.8	0.2	14.3	14.7	81.1	5.8	23.4	386.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
107.2	37.0	(0.2)	5.2	15.6	21.4	6.7	3.6	21.5	רווח לפני מסים
36.3	13.0	(0.1)	1.7	5.3	6.9	2.2	1.2	7.3	הפרשה למסים על הרווח
70.9	24.0	(0.1)	3.5	10.3	14.5	4.5	2.4	14.2	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
20,688.9	8,195.8	3.5	847.6	906.0	2,231.3	19.9	983.4	8,484.8	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
									מזה: יתרה ממוצעת של אשראי
12,480.0	-	3.5	834.5	906.0	2,231.3	19.9	983.4	8,484.8	לציבור ^(א)
									יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח*
13,353.7	-	8.1	954.6	923.1	2,296.1	22.2	1,319.3	9,149.6	יתרת חובות פגומים
127.7	-	-	10.0	15.1	68.4	-	-	34.2	יתרת חובות מעל 90 יום ^(א)
20.9	-	-	-	-	15.5	-	-	5.4	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
19,459.5	1,724.7	35.6	294.3	430.6	1,748.9	908.3	-	14,317.1	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
17,574.0	-	35.6	222.5	391.7	1,698.8	908.3	-	14,317.1	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
17,733.0	-	25.0	306.0	353.4	1,654.2	969.2	-	14,425.2	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,591.9	1,658.8	5.4	968.1	954.7	1,997.4	31.2	866.2	5,976.3	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
11,955.3	1,675.7	5.3	1,030.3	948.3	1,995.4	32.9	1,167.0	6,267.4	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
12,470.8	-	4.1	150.4	214.6	506.1	2,416.6	-	9,179.0	פיצול הכנסות ריבית, נטו
367.3	-	-	21.1	29.2	101.0	0.1	4.6	215.9	מרווח מפעילות מתן אשראי
40.9	-	-	0.3	0.6	3.5	3.1	-	33.4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות אחר
31.6	35.0	-	(0.5)	(0.5)	(1.0)	-	-	(1.4)	
439.8	35.0	-	20.9	29.3	103.5	3.2	4.6	247.9	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש, למעט מגזר שקלי לא צמוד.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון (נב"ת 201).
 ג. נכסים בניהול - לרבות קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

1. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי שבהתאם לגישת ההנהלה שלו מגזרי הפעילות שלו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים, ייתן בנוסף גילוי על מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה ("מגזרי פעילות ניהוליים") בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות.

2. החלוקה למגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה מבוצעת בהתאם לקריטריונים המנויים בסעיף 3 להלן. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קביעת תכניות העבודה, קבלת החלטות וניתוח התוצאות העיסקיות של הבנק. מקבלי החלטות הראשיים בבנק נקבעו כהנהלת הבנק והדירקטוריון.

3. הבנק זיהה את מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה כדלקמן.

חטיבה בנקאית – מרכזת את פעילות יחידות הבנקאות האישית והפרטית המספקות מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית ולעסקים זעירים.

חטיבה עיסקית: מרכזת את הפעילות העיסקית בבנק המפולחת לשני מגזרי פעילות:

עסקים קטנים – מספק שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים, המנצלים מסגרות אשראי בהיקף של עד כ- 5 מיליוני ש"ח.

בנקאות עסקית – מספק שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים, המנצלים מסגרות אשראי בהיקף של מעל כ- 5 מיליוני ש"ח.

מגזר ניהול פיננסי - המגזר כולל את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים והתחייבויות של הבנק, לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות בכללותם, את הפער בין השווי ההוגן לבין השווי על בסיס צבירה של מכשירים פיננסיים נגזרים ואת תוצאות הפעילות מניהול תיק הנוסטרו (לרבות פעולות מול בנקים ובנק ישראל).

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
הכנסות ריבית, נטו:					
111.9	6.0	20.9	21.5	63.5	- מחיצוניים
-	2.4	(3.8)	(2.1)	3.5	- בינמגזרי
הכנסות שאינן מריבית:					
62.2	2.6	2.4	6.0	51.2	- מחיצוניים
174.1	11.0	19.5	25.4	118.2	סך ההכנסות
12.5	-	5.6	4.2	2.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)					
150.3	2.5	11.4	16.9	119.5	לחיצוניים
11.3	8.5	2.5	4.3	(4.0)	רווח לפני מיסים
4.1	3.1	0.9	1.6	(1.5)	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות					
7.2	5.4	1.6	2.7	(2.5)	התאגיד הבנקאי
21,116.5	7,964.7	2,402.3	1,634.5	9,115.0	יתרה ממוצעת של נכסים
13,772.1	-	2,628.5	1,573.9	9,569.7	יתרת אשראי לסוף תקופה
18,292.2	-	689.6	1,204.6	16,398.0	יתרת פקדונות לסוף תקופה
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
הכנסות ריבית, נטו:					
107.7	4.8	15.5	23.9	63.5	- מחיצוניים
-	3.1	0.4	(2.9)	(0.6)	- בינמגזרי*
הכנסות שאינן מריבית:					
57.4	(0.7)	2.4	7.2	48.5	- מחיצוניים
165.1	7.2	18.3	28.2	111.4	סך ההכנסות
10.4	-	2.2	4.1	4.1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
סך ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)					
129.1	1.1	7.7	17.8	102.5	לחיצוניים
-	-	1.6	(0.5)	(1.1)	בינמגזרי
25.6	6.1	6.8	6.8	5.9	רווח לפני מיסים
9.2	2.1	2.5	2.5	2.1	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות					
16.4	4.0	4.3	4.3	3.8	התאגיד הבנקאי
20,421.5	8,203.3	2,120.2	1,725.9	8,372.1	יתרה ממוצעת של נכסים
12,767.7	-	* 2,219.4	* 1,777.4	* 8,770.9	יתרת אשראי לסוף תקופה
17,396.4	-	669.3	1,216.9	15,510.2	יתרת פקדונות לסוף תקופה

* סווג מחדש

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)
ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
					הכנסות ריבית, נטו:
439.8	25.3	76.6	83.3	254.6	- מחיצוניים
-	9.7	(12.2)	(1.1)	3.6	- בינמגזרי
					הכנסות שאינן מריבית:
243.5	8.8	11.5	25.4	197.8	- מחיצוניים
-	-	-	-	-	- בינמגזרי
683.3	43.8	75.9	107.6	456.0	סך ההכנסות
67.2	-	18.2	25.4	23.6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
					סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)
508.9	6.8	35.4	60.0	406.7	לחיצוניים
-	-	-	-	-	בינמגזרי
107.2	37.0	22.3	22.2	25.7	רווח לפני מיסים
36.3	13.0	7.3	7.3	8.7	הפרשה למיסים על הרווח
					רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
70.9	24.0	15.0	14.9	17.0	התאגיד הבנקאי
20,688.9	8,195.8	2,150.5	1,707.0	8,635.6	יתרה ממוצעת של נכסים
13,181.1	-	2,285.9	1,632.6	9,262.6	יתרת אשראי לסוף תקופה
17,733.0	-	590.0	1,206.6	15,936.4	יתרת פקדונות לסוף תקופה

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31 במרס 2017			31 במרס 2018		
הפרשה להפסדי אשראי					
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
141.9	67.8	74.1	172.6	78.8	93.8
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
11.7	3.4	8.3	12.4	2.4	10.0
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
(33.6)	(10.2)	(23.4)	(19.5)	(8.9)	(10.6)
מחיקות חשבונאיות					
18.7	8.7	10.0	16.8	8.2	8.6
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(14.9)	(1.5)	(13.4)	(2.7)	(0.7)	(2.0)
מחיקות חשבונאיות נטו					
138.7	69.7	69.0	182.3	80.5	101.8
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
6.5	1.5	5.0	5.8	2.0	3.8
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
(1.3)	0.3	(1.6)	0.1	-	0.1
גידול (קיטון) בהפרשה					
5.2	1.8	3.4	5.9	2.0	3.9
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
143.9	71.5	72.4	188.2	82.5	105.7
סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי(המשך)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:

ליום 31 במרס 2017					ליום 31 במרס 2018				
(בלתי מבוקר)					(בלתי מבוקר)				
בנקים		אשראי לציבור			בנקים		אשראי לציבור		
וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	וממשלות סך הכל	סך הכל
יתרת חוב רשומה של חובות(1)									
4,420.8	1,898.5	2,522.3	132.2	2,390.1	5,055.6	2,217.9	2,837.7	166.8	2,670.9
10,384.1	-	10,384.1	8,592.5	1,791.6	11,116.7	-	11,116.7	9,303.4	1,813.3
14,804.9	1,898.5	12,906.4	8,724.7	4,181.7	16,172.3	2,217.9	13,954.4	9,470.2	4,484.2
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1,2)									
53.8	-	53.8	8.7	45.1	89.5	-	89.5	12.2	77.3
84.9	-	84.9	61.0	23.9	92.8	-	92.8	68.3	24.5
138.7	-	138.7	69.7	69.0	182.3	-	182.3	80.5	101.8
ליום 31 בדצמבר 2017									
מבוקר									
בנקים		אשראי לציבור			בנקים		אשראי לציבור		
וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	וממשלות סך הכל	סך הכל
יתרת חוב רשומה של חובות(1)									
4,846.8	2,216.5	2,630.3	150.2	2,480.1	10,723.4	-	10,723.4	9,021.6	1,701.8
15,570.2	2,216.5	13,353.7	9,171.8	4,181.9	15,570.2	2,216.5	13,353.7	9,171.8	4,181.9
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1,2)									
75.9	-	75.9	12.9	63.0	96.7	-	96.7	65.9	30.8
172.6	-	172.6	78.8	93.8	172.6	-	172.6	78.8	93.8

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 2.0 מיליוני ש"ח (סך של 1.9 מיליוני ש"ח ו- 2.1 מיליוני ש"ח ב- 31.03.2017 ו- 31.12.2017, בהתאמה).

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרס 2018						פעילות לווים בישראל
(בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעיתיים (2)				ציבורי - מסחרי
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעיתיים	
0.9	0.6	497.5	9.0	6.3	482.2	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	187.4	0.1	-	187.3	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
0.3	-	33.2	1.3	0.4	31.5	שרותים פיננסיים
15.3	13.1	3,766.1	82.8	99.2	3,584.1	מסחרי אחר
16.5	13.7	4,484.2	93.2	105.9	4,285.1	סך הכל מסחרי
-	-	298.1	0.2	1.7	296.2	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
15.4	6.0	9,172.1	34.3	96.9	9,040.9	אנשים פרטיים - אחר
31.9	19.7	13,954.4	127.7	204.5	13,622.2	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	2,159.4	-	-	2,159.4	בנקים בישראל
-	-	58.5	-	-	58.5	ממשלת ישראל
31.9	19.7	16,172.3	127.7	204.5	15,840.1	סך הכל פעילות בישראל

31 במרס 2017						פעילות לווים בישראל
(בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעיתיים (2)				ציבורי - מסחרי
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעיתיים	
1.7	0.7	330.9	5.3	5.9	319.7	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	151.3	0.4	0.1	150.8	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
0.4	-	30.1	1.2	0.8	28.1	שרותים פיננסיים
21.0	12.0	3,669.4	49.9	113.2	3,506.3	מסחרי אחר
23.1	12.7	4,181.7	56.8	120.0	4,004.9	סך הכל מסחרי
-	-	258.6	0.2	2.2	256.2	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
17.1	5.5	8,466.1	30.1	87.0	8,349.0	אנשים פרטיים - אחר
40.2	18.2	12,906.4	87.1	209.2	12,610.1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	1,868.8	-	-	1,868.8	בנקים בישראל
-	-	29.7	-	-	29.7	ממשלת ישראל
40.2	18.2	14,804.9	87.1	209.2	14,508.6	סך הכל פעילות בישראל

הערות בעמוד הבא.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2017							פעילות לווים בישראל
מבוקר			בעייתיים (2)			ציבורי - מסחרי	
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים		
בפיגור של 30 ימים או יותר (5)	בפיגור של 90 ימים או יותר (4)						
1.2	0.9	411.7	8.7	5.5	397.5	בינוי ונדל"ן - בינוי	
-	-	167.7	0.2	0.3	167.2	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	
0.1	-	26.5	1.2	1.2	24.1	שרותים פיננסיים	
38.9	14.6	3,576.0	83.4	117.0	3,375.6	מסחרי אחר	
40.2	15.5	4,181.9	93.5	124.0	3,964.4	סך הכל מסחרי	
-	-	284.5	0.2	1.5	282.8	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
14.2	5.4	8,887.3	34.0	97.7	8,755.6	אנשים פרטיים - אחר	
54.4	20.9	13,353.7	127.7	223.2	13,002.8	סך הכל ציבורי - פעילות בישראל	
-	-	2,159.1	-	-	2,159.1	בנקים בישראל	
-	-	57.4	-	-	57.4	ממשלת ישראל	
54.4	20.9	15,570.2	127.7	223.2	15,219.3	סך הכל פעילות בישראל	

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי – ראה ביאור 12.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. כל החובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

איכות האשראי- מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הביטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נבחן באופן פרטני ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הביטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

פעילות לווים בישראל

31 במרס 2018					
(בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל (2) יתרת (2)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)		יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)
		בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)		
					ציבורי - מסחרי
203.3	9.0	0.2	3.9	8.8	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.1	0.1	-	-	0.1	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1.6	1.3	-	1.2	1.3	שרותים פיננסיים
212.3	82.8	3.3	40.6	79.5	מסחרי אחר
417.3	93.2	3.5	45.7	89.7	סך הכל מסחרי
0.2	0.2	0.2	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
72.8	34.3	2.4	8.6	31.9	אנשים פרטיים - אחר
490.3	127.7	6.1	54.3	121.6	סך הכל פעילות בישראל*
					*מזה
	127.2	5.6	54.3	121.6	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	67.7	5.7	18.6	62.0	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

31 במרס 2017					
(בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל (2) יתרת (2)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)		יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)
		בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)		
					ציבורי - מסחרי
169.9	5.3	0.4	1.6	4.9	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.4	0.4	-	-	0.4	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1.4	1.2	-	0.5	1.2	שרותים פיננסיים
178.0	49.9	5.7	17.3	44.2	מסחרי אחר
349.7	56.8	6.1	19.4	50.7	סך הכל מסחרי
0.2	0.2	0.2	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
66.5	30.1	3.3	6.7	26.8	אנשים פרטיים - אחר
416.4	87.1	9.6	26.1	77.5	סך הכל פעילות בישראל*
					*מזה
	86.3	8.8	26.1	77.5	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	53.0	5.7	11.8	47.3	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ראה הערות בעמוד הבא.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2017					פעילות לווים בישראל
(מבוקר)					
יתרת קרן חובות פגומים	סך הכל יתרת (2)(4) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)		ציבורי - מסחרי
			יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	
163.2	8.7	0.3	3.6	8.4	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.5	0.2	-	-	0.2	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1.6	1.2	-	0.6	1.2	שרותים פיננסיים
190.2	83.4	7.2	31.9	76.2	מסחרי אחר
355.5	93.5	7.5	36.1	86.0	סך הכל מסחרי
0.2	0.2	0.2	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
64.9	34.0	3.1	9.4	30.9	אנשים פרטיים - אחר
420.6	127.7	10.8	45.5	116.9	סך הכל ציבור - פעילות בישראל*
					מזה
	126.6	9.7	45.5	116.9	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	64.1	7.1	13.9	57.0	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

הערות:

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) יתרת חוב רשומה.
- (3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)			פעילות לווים בישראל
יתרה ממוצעת של חובות	הכנסות ריבית	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות	הכנסות ריבית	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	
5.3	-	-	9.1	-	-	ציבורי - מסחרי
0.4	-	-	0.2	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.3	-	-	1.0	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
56.5	0.3	-	78.4	0.1	0.1	שרותים פיננסיים
63.5	0.3	-	88.7	0.1	0.1	מסחרי אחר
0.3	-	-	0.2	-	-	סך הכל מסחרי
29.3	0.1	0.1	34.3	0.2	0.1	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
93.1	0.4	0.1 ⁽⁴⁾	123.2	0.3	0.2 ⁽⁴⁾	אנשים פרטיים - אחר
						סך הכל ציבור - פעילות בישראל
						פעילות לווים בישראל
שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
יתרה ממוצעת של חובות	הכנסות ריבית	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות	הכנסות ריבית	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	
6.4	0.1	0.1	6.4	0.1	0.1	ציבורי - מסחרי
0.4	-	-	0.4	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.3	-	-	1.3	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
56.0	2.3	0.4	56.0	2.3	0.4	שרותים פיננסיים
64.1	2.4	0.5	64.1	2.4	0.5	מסחרי אחר
0.2	-	-	0.2	-	-	סך הכל מסחרי
30.2	1.3	1.1	30.2	1.3	1.1	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
94.5	3.7	1.6 ⁽⁴⁾	94.5	3.7	1.6 ⁽⁴⁾	אנשים פרטיים - אחר
						סך הכל ציבור - פעילות בישראל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- (3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
- (4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 4.0 מיליון ש"ח (ברבעון הראשון של שנת 2017 - 2.6 מיליון ש"ח, שנת 2017 - 14.9 מיליון ש"ח).

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש

פעילות לווים בישראל				
31 במרס 2018				
(בלתי מבוקר)				
סך הכל (3)	אובר (2) לא בפיגור	אובר (2)	אובר (2)	שאינו אובר הכנסות ריבית
		בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	בפיגור של 90 ימים או יותר	
2.8	0.7	-	-	2.1
0.1	0.1	-	-	-
1.0	0.1	-	-	0.9
36.8	6.8	-	-	30.0
40.7	7.7	-	-	33.0
27.0	7.4	-	-	19.6
67.7	15.1	-	-	52.6

פעילות לווים בישראל				
31 במרס 2017				
(בלתי מבוקר)				
סך הכל (3)	אובר (2) לא בפיגור	אובר (2)	אובר (2)	שאינו אובר הכנסות ריבית
		בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	בפיגור של 90 ימים או יותר	
1.5	0.6	-	-	0.9
0.4	0.4	-	-	-
1.1	0.2	-	-	0.9
26.9	8.6	-	-	18.3
29.9	9.8	-	-	20.1
23.1	6.1	-	-	17.0
53.0	15.9	-	-	37.1

הערות בעמוד הבא

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש (המשך)

פעילות לווים בישראל					
31 בדצמבר 2017					
(מבוקר)					
סך הכל (3)	צובר (2) לא בפיגור	צובר (2) בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר (2) בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	ציבורי - מסחרי
3.2	0.7	-	-	2.5	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.3	0.2	-	-	0.1	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
0.8	-	-	-	0.8	שרותים פיננסיים
33.9	8.4	-	-	25.5	מסחרי אחר
38.2	9.3	-	-	28.9	סך הכל מסחרי
25.9	7.0	-	-	18.9	אנשים פרטיים - אחר
64.1	16.3	-	-	47.8	סך הכל פעילות בישראל

- 1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- 2) צובר הכנסות ריבית.
- 3) נכלל בחובות פגומים.

לא קיימות התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי לימים 31 במרס 2018, 31 במרס 2017 ו- 31 בדצמבר 2017.

ארגונים מחדש שבוצעו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31 במרס 2017			31 במרס 2018		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
רשומה לאחר ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
0.1	0.1	2	0.3	0.3	4
0.1	0.1	1	0.2	0.4	1
4.7	6.0	39	6.0	6.0	42
4.9	6.2	42	6.5	6.7	47
3.4	3.4	75	4.3	4.3	93
8.3	9.6	117	10.8	11.0	140

פעילות לווים בישראל
ציבורי - מסחרי

הערות בעמוד הבא.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. חובות בעייתיים באירגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום ²				
31 במרס 2017		31 במרס 2018		
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
יתרת חוב		יתרת חוב		
רשומה	מס' חוזים	רשומה	מס' חוזים	
פעילות לווים בישראל				
ציבורי- מסחרי				
0.1	1	0.4	3	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	0.8	1	שרותים פיננסיים
1.2	13	1.9	17	מסחרי - אחר
1.3	14	3.1	21	סך הכל מסחרי
0.6	31 (3)	1.3	46	אנשים פרטיים - אחר
1.9	45	4.4	67	סך הכל ציבור - פעילות בישראל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. מכשירים פיננסיים חוץ – מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה

31 בדצמבר	31 במרס		31 בדצמבר	31 במרס		
	2017	2018		2017	2018	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרות החוזים (1)			
-	-	-	9.0	5.1	4.3	נסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי :
0.8	0.8	0.8	57.2	61.1	53.8	אשראי תעודות
0.3	0.5	0.4	75.2	133.8	94.6	ערביות להבטחת אשראי
0.8	0.9	1.1	203.8	188.8	204.2	ערביות לרוכשי דירות
0.9	0.8	1.0	2,752.2	2,487.3	2,901.3	ערביות והתחייבויות אחרות
						מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
						מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
1.4	1.4	1.4	1,768.8	1,711.3	1,827.4	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
1.1	0.4	0.6	988.5	1,281.6	813.5	התחייבויות להוצאת ערביות
0.5	0.4	0.6	123.7	77.2	168.2	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו
-	-	-	2.1	2.3	2.0	

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

ביאור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 במרס 2018						
(בלתי מבוקר)						
פריטים שאינם כספיים (2) סך הכל	מטבע חוץ(1)			מטבע ישראלי		לא צמוד
	אחר	דולר	ארה"ב	צמוד למדד המחירים	צמוד	
נכסים						
6,651.7	-	70.4	36.8	501.3	6,043.2	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,212.0	6.7	242.6	376.6	275.8	310.3	ניירות ערך
13,772.1	-	200.0	373.9	305.2	12,893.0	אשראי לציבור,נטו ⁽³⁾
58.5	-	-	-	-	58.5	אשראי לממשלה
31.9	31.9	-	-	-	-	בניינים וציוד
23.8	7.6	2.7	13.2	-	0.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
175.4	23.3	-	-	2.8	149.3	נכסים אחרים
32.4	32.4	-	-	-	-	נכסים מוחזקים למכירה
21,957.8	101.9	515.7	800.5	1,085.1	19,454.6	סך כל הנכסים
התחייבויות						
18,292.2	-	479.0	1,140.6	756.2	15,916.4	פקדונות הציבור
146.3	-	2.7	2.1	-	141.5	פקדונות מבנקים
249.4	-	3.5	10.0	-	235.9	פקדונות הממשלה
374.0	-	-	-	360.4	13.6	כתבי התחייבות נדחים
18.9	6.9	7.9	0.5	-	3.6	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,583.4	4.6	1.8	12.9	8.6	1,555.5	התחייבויות אחרות
20,664.2	11.5	494.9	1,166.1	1,125.2	17,866.5	סך כל ההתחייבויות
1,293.6	90.4	20.8	(365.6)	(40.1)	1,588.1	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	(16.0)	361.0	-	(345.0)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
1,293.6	90.4	4.8	(4.6)	(40.1)	1,243.1	סך הכל

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה (לא צמוד – 163.4 מיליוני ש"ח, צמוד מדד - 3.3 מיליוני ש"ח, דולר - 10.9 מיליוני ש"ח, אחר - 4.7 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 במרס 2017						
(בלתי מבוקר)						
	פריטים שאינם כספיים (2)	מטבע חוץ(1)		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
מזומנים ופקדונות בבנקים	6,492.9	-	55.9	40.7	551.2	5,845.1
ניירות ערך	1,403.3	0.9	219.2	198.1	361.6	623.5
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾	12,767.7	-	251.5	203.0	319.0	11,994.2
אשראי לממשלה	29.7	-	-	-	-	29.7
בניינים וציוד	72.0	72.0	-	-	-	-
נכסים בגין מכשירים נגזרים	15.3	9.3	1.4	3.1	-	1.5
נכסים אחרים	199.1	26.0	-	-	44.3	128.8
סך כל הנכסים	20,980.0	108.2	528.0	444.9	1,276.1	18,622.8
התחייבויות						
פקדונות הציבור	17,396.4	0.4	449.6	1,120.2	822.4	15,003.8
פקדונות מבנקים	106.1	-	2.6	3.0	-	100.5
פקדונות הממשלה	250.6	-	2.5	16.0	-	232.1
כתבי התחייבות נדחים	474.8	-	-	-	459.4	15.4
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	28.0	6.3	9.6	1.3	-	10.8
התחייבויות אחרות	1,494.4	4.2	1.7	11.0	8.9	1,468.6
סך כל ההתחייבויות	19,750.3	10.9	466.0	1,151.5	1,290.7	16,831.2
הפרש	1,229.7	97.3	62.0	(706.6)	(14.6)	1,791.6
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	-	-	(70.2)	777.2	-	(707.0)
סך הכל	1,229.7	97.3	(8.2)	70.6	(14.6)	1,084.6

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה. (לא צמוד – 125.9 מיליוני ש"ח, צמוד - 4.8 מיליוני ש"ח, דולר - 5.3 מיליוני ש"ח, אחר - 2.7 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2017						
(מבוקר)						
		מטבע חוץ(1)		מטבע ישראלי		
פריטים שאינם כספיים (2)	סך הכל	אחר	דולר ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
	6,816.3	-	102.7	37.7	503.0	6,172.9
מזומנים ופקדונות בבנקים						
	975.8	9.1	240.4	190.8	275.6	259.9
ניירות ערך						
	13,181.1	-	125.0	297.5	325.6	12,433.0
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾						
	57.4	-	-	0.5	-	56.9
אשראי לממשלה						
	67.0	67.0	-	-	-	-
בניינים וציוד						
	14.4	10.8	1.7	1.7	-	0.2
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
	161.6	22.4	-	-	1.9	137.3
נכסים אחרים						
	21,273.6	109.3	469.8	528.2	1,106.1	19,060.2
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
	17,733.0	-	456.3	1,106.9	786.9	15,382.9
פקדונות הציבור						
	168.0	-	0.3	1.9	-	165.8
פקדונות מבנקים						
	142.5	-	2.5	3.9	-	136.1
פקדונות הממשלה						
	393.8	-	-	-	377.5	16.3
כתבי התחייבות נדחים						
	31.5	9.6	10.6	0.8	-	10.5
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
	1,514.2	5.8	1.5	10.9	8.5	1,487.5
התחייבויות אחרות						
	19,983.0	15.4	471.2	1,124.4	1,172.9	17,199.1
סך כל ההתחייבויות						
	1,290.6	93.9	(1.4)	(596.2)	(66.8)	1,861.1
הפרש						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
	-	-	11.0	595.0	-	(606.0)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
	1,290.6	93.9	9.6	(1.2)	(66.8)	1,255.1
סך הכל						

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה (לא צמוד - 159.8 מיליוני ש"ח, צמוד מדד - 3.5 מיליוני ש"ח, דולר - 7.0 מיליוני ש"ח, אחר - 2.4 מיליוני ש"ח).

ביאור 14 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן (1)				יתרה	
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	במאזן	
6,662.9	1,110.6	5,403.4	148.9	6,651.7	נכסים פיננסיים
1,223.0	0.9	659.9	562.2	1,212.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
13,535.5	12,629.8	905.7	-	13,772.1	ניירות ערך (2)
58.2	10.3	47.9	-	58.5	אשראי לציבור, נטו
23.8	0.4	16.3	7.1	23.8	אשראי לממשלה
-	-	-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
21,503.4	13,752.0	7,033.2	718.2 (3)	21,718.1	נכסים פיננסיים אחרים
סך כל הנכסים הפיננסיים					
התחייבויות פיננסיות					
18,269.2	1,728.4	16,540.8	-	18,292.2	פקדונות הציבור
146.4	2.7	143.7	-	146.3	פקדונות מבנקים
249.4	1.6	247.8	-	249.4	פקדונות הממשלה
401.5	401.5	-	-	374.0	כתבי התחייבות נדחים
18.9	-	11.8	7.1	18.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,407.6	501.9	905.7	-	1,408.3	התחייבויות פיננסיות אחרות
20,493.0	2,636.1	17,849.8	7.1 (3)	20,489.1	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
1.3	1.3	-	-	1.3	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
267.9	267.9	-	-	267.9	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים (4)

31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן (1)				יתרה	
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	במאזן	
6,502.6	1,411.2	4,963.2	128.2	6,492.9	נכסים פיננסיים
1,412.5	0.9	456.3	955.3	1,403.3	מזומנים ופקדונות בבנקים
12,459.8	11,353.4	1,106.4	-	12,767.7	ניירות ערך (2)
29.5	6.9	22.6	-	29.7	אשראי לציבור, נטו
15.3	0.8	8.2	6.3	15.3	אשראי לממשלה
40.7	40.7	-	-	40.7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
20,460.4	12,813.9	6,556.7	1,089.8 (3)	20,749.6	נכסים פיננסיים אחרים
סך כל הנכסים הפיננסיים					
התחייבויות פיננסיות					
17,347.5	1,892.2	15,455.3	-	17,396.4	פקדונות הציבור
106.1	1.9	104.2	-	106.1	פקדונות מבנקים
250.6	2.6	248.0	-	250.6	פקדונות הממשלה
506.4	423.9	-	82.5	474.8	כתבי התחייבות נדחים
28.0	-	21.6	6.4	28.0	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,341.9	235.5	1,106.4	-	1,342.5	התחייבויות פיננסיות אחרות
19,580.5	2,556.1	16,935.5	88.9 (3)	19,598.4	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
3.0	3.0	-	-	3.0	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
202.3	202.3	-	-	202.3	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה

הערות בעמוד הבא

ביאור 14 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					יתרה	
שווי הוגן (1)				במאזן		
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1			
6,828.7	1,117.3	5,577.6	133.8	6,816.3	מזומנים ופקדונות בבנקים	
987.1	0.9	472.4	513.8	975.8	ניירות ערך (2)	
13,031.4	12,187.2	844.2	-	13,181.1	אשראי לציבור, נטו	
57.1	15.8	41.3	-	57.4	אשראי לממשלה	
14.4	0.4	4.3	9.7	14.4	נכסים בגין מכשירים נגזרים	
30.2	30.2	-	-	30.2	נכסים פיננסיים אחרים	
20,948.9	13,351.9	6,939.8	657.3 (3)	21,075.2	סך כל הנכסים הפיננסיים	
התחייבויות פיננסיות						
17,710.9	1,772.3	15,938.6	-	17,733.0	פקדונות הציבור	
168.1	0.4	167.7	-	168.0	פקדונות מבנקים	
142.5	2.3	140.2	-	142.5	פקדונות הממשלה	
423.7	423.7	-	-	393.8	כתבי התחייבות נדחים	
31.5	-	21.8	9.7	31.5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
1,335.5	491.3	844.2	-	1,336.2	התחייבויות פיננסיות אחרות	
19,812.2	2,690.0	17,112.5	9.7 (3)	19,805.0	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
1.3	1.3	-	-	1.3	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי	
בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים (4)						
203.4	203.4	-	-	203.4		

הערות:

- רמה 1 – מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".
- מזה: נכסים והתחייבויות בסך 2,484.1 מיליוני ש"ח ובסך 11,271.4 מיליוני ש"ח, בהתאמה (ביום 31 במרס 2017 2,491.2 מיליוני ש"ח ו- 10,069.5 מיליוני ש"ח בהתאמה ובדצמבר 2017 - 2,060.6 מיליוני ש"ח ו- 10,632.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה), אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 14 ב'ד'.
- ההתחייבויות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי ריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים ריבית. בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי ההוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח. ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלו הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה. פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל. מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב). מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים עסקות בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים		
			מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה:					
1,014.2	-	-	595.4	418.8	אגרות חוב של ממשלת ישראל
48.0	-	-	-	48.0	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
23.8	-	-	23.8	-	אגרות חוב של אחרים בישראל
5.7	-	-	-	5.7	מניות של אחרים
1,086.0	-	-	619.2	466.8	סך כל ניירות ערך זמינים למכירה
-	-	-	-	-	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	-	אגרות חוב של אחרים בישראל
-	-	-	-	-	סך כל ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:					
-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
8.9	-	-	8.9	-	חוזי ריבית אחרים
7.2	-	0.4	6.7	0.1	חוזי מטבע חוץ
7.7	-	-	0.7	7.0	חוזי מניות
23.8	-	0.4	16.3	7.1	סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים
1,109.8	-	0.4	635.5	473.9	סך כל הנכסים
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
10.6	-	-	10.6	-	חוזי ריבית אחרים
1.3	-	-	1.2	0.1	חוזי מטבע חוץ
7.7	-	-	0.7	7.0	חוזי מניות
19.6	-	-	12.5	7.1	סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים
19.6	-	-	12.5	7.1	סך כל ההתחייבויות

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
739.0	392.7	-	-	1,131.7
אגרות חוב של ממשלת ישראל				
120.9	-	-	-	120.9
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל				
-	24.6	-	-	24.6
אגרות חוב של אחרים בישראל				
859.9	417.3	-	-	1,277.2
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה				
-	-	-	-	-
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל				
4.3	-	-	-	4.3
אגרות חוב של אחרים בישראל				
4.3	-	-	-	4.3
אגרות חוב של ממשלת ישראל למסחר				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	-	-	-
חוזי ריבית שקל מדד				
-	2.4	-	-	2.4
חוזי ריבית אחרים				
-	2.8	0.8	-	3.6
חוזי מטבע חוץ				
6.3	3.0	-	-	9.3
חוזי מניות				
6.3	8.2	0.8	-	15.3
סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים				
870.5	425.5	0.8	-	1,296.8
סך כל הנכסים				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	-	-	-
חוזי ריבית שקל מדד				
-	13.5	-	-	13.5
חוזי ריבית אחרים				
-	8.2	-	-	8.2
חוזי מטבע חוץ				
6.3	3.0	-	-	9.3
חוזי מניות				
6.3	24.7	-	-	31.0
סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
6.3	24.7	-	-	31.0
סך כל ההתחייבויות				

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים	מחירים
			נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
775.3	-	-	407.2	368.1
אגרות חוב של ממשלת ישראל				
48.0	-	-	-	48.0
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל				
24.0	-	-	24.0	-
אגרות חוב של אחרים בישראל				
8.2	0	0	0	8.2
מניות של אחרים				
855.5	-	-	431.2	424.3
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל				
-	-	-	-	-
אגרות חוב של אחרים בישראל				
-	-	-	-	-
אגרות חוב של ממשלת ישראל למסחר				
-	-	-	-	-
נכסים בגין מכשירים נגזרים :				
חוזי ריבית אחרים				
2.4	-	-	2.4	-
חוזי מטבע חוץ				
1.2	-	0.4	0.7	0.1
חוזי מניות				
10.8	-	-	1.2	9.6
14.4	-	0.4	4.3	9.7
סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים				
869.9	-	0.4	435.5	434.0
סך כל הנכסים				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :				
חוזי ריבית שקל מדד				
-	-	-	-	-
חוזי ריבית אחרים				
13.6	-	-	13.6	-
חוזי מטבע חוץ				
8.3	-	-	8.2	0.1
חוזי מניות				
10.8	-	-	1.2	9.6
32.7	-	-	23.0	9.7
סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
32.7	-	-	23.0	9.7
סך כל ההתחייבויות				

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
		נתונים			
		נתונים לא	נצפים	מחירים	
		נצפים	משמעותיים	מצוטטים	
		משמעותיים	אחרים	בשוק פעיל	
		רמה 3	רמה 2	רמה 1	
סך כל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2018	סך הכל שווי הוגן				
-	0.5	0.5	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
		נתונים			
		נתונים לא	נצפים	מחירים	
		נצפים	משמעותיים	מצוטטים	
		משמעותיים	אחרים	בשוק פעיל	
		רמה 3	רמה 2	רמה 1	
סך כל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2017	סך הכל שווי הוגן				
-	0.8	0.8	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
		נתונים			
		נתונים לא	נצפים	מחירים	
		נצפים	משמעותיים	מצוטטים	
		משמעותיים	אחרים	בשוק פעיל	
		רמה 3	רמה 2	רמה 1	
סך כל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	סך הכל שווי הוגן				
-	1.1	1.1	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

ג. העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן

במהלך התקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 ו-2017 ובמהלך שנת 2017 לא היו העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן.

ביאור 14ג – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים	שווי הוגן ליום 31 במרס המוחזקים ליום 31 במרס 2018 (1)	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו (1)		שווי הוגן ליום 1 בינואר 2018	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ
				רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו (1)	רכישות		
				בדוח רווח והפסד			
-	0.4	(0.6)	-	0.6	-	0.4	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ
-	0.4	(0.6)	-	0.6	-	0.4	סך כל הנכסים
				התחייבויות			
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
-	-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל - מדד
-	-	-	-	-	-	-	סך כל ההתחייבויות

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים	שווי הוגן ליום 31 במרס המוחזקים ליום 31 במרס 2017 (1)	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו (1)		שווי הוגן ליום 1 בינואר 2017	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ
				רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו (1)	רכישות		
				בדוח רווח והפסד			
0.4	0.8	(0.5)	-	0.4	-	0.9	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ
0.4	0.8	(0.5)	-	0.4	-	0.9	סך כל הנכסים
				התחייבויות			
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
-	-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל - מדד
-	-	-	-	-	-	-	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) נטו ש שמומשו טרם מומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

ביאור 14ג – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים		שווי הוגן ליום 31	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 1 בינואר 2017	
המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2017		בדצמבר 2017					
נכסים							
							נכסים בגין מכשירים נגזרים :
0.1	0.4	(3.6)	(0.1)	3.2	0.9	חוזי מטבע חוץ	
0.1	0.4	(3.6)	(0.1)	3.2	0.9	סך כל הנכסים	
התחייבויות							
							התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :
-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל - מדד	
-	-	-	-	-	-	סך כל ההתחייבויות	

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ושטרם מומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

ביאור 14ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)					נכסים	
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	נכסים בגין מכשירים נגזרים:	
1.61%	1.05%-7.66%	0.8	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	חוזי מטבע חוץ	
31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)					נכסים	
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	נכסים בגין מכשירים נגזרים:	
0.76%	1.05%-7.33%	0.8	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	חוזי מטבע חוץ	
31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					נכסים	
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	נכסים בגין מכשירים נגזרים:	
1.58%	1.05%-7.36%	0.4	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	חוזי מטבע חוץ	

מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:

- ריבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעלייה (קיטון) השווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
- סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה, כך שכלל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה גבוה/נמוך.

ביאור 15- ארועים לאחר תאריך המאזן

ביום 23 במאי 2018 חתם הבנק על הסכם למכירת זכויות הבנק בבניין בו פועלת הנהלת הבנק. הרווח ממכירת הזכויות בניכוי במס צפוי להסתכם בכ- 37 מיליון ש"ח וירשם עם השלמת העסקה הצפויה ברבעון השני.

23 במאי 2018

הצהרת אקטואר – מר אליאור וייסברג

נתבקשתי על ידי בנק אוצר החייל בע"מ להעריך את התחייבויותיו בגין מענקי ותק, פיצויים ופיצויים מוגדלים, נופש והטבות לפנסיונרים ליום 31 במרס 2018 (להלן – "ההתחייבות"), בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וכללי חשבונאות מקובלים בישראל. פרט לביצוע הערכה אקטוארית זאת אין לי קשרים עסקיים עם הבנק, עם בעל עניין בבנק או עם בן משפחה של בעל עניין, עם חברה בת של הבנק או עם חברה קשורה לבנק. עבודתי לא לוותה בהגבלות ובהתניות שהיה בהן כדי להשפיע עליה או להטותה.

אני משמש כאקטואר חיצוני של הבנק החל משנת 2001. אני בעל תואר במתמטיקה וסטטיסטיקה, חבר באגודה האקטוארית האנגלית ובאגודת האקטוארים בישראל, בעל 37 שנות ניסיון בתחום הערכות אקטואריות. אני נותן שירותי אקטואריה לחברות גדולות במשק ובכללן משטרת ישראל, חברת החשמל, רשות שדות התעופה, נמל אשדוד, בנק המזרחי וחברות רבות אחרות.

היקף חוות הדעת האקטוארית

1. לצורך חישוב ההתחייבות של התאגיד הבנקאי, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי הבנק. בקשותי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההתחייבות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויית את הנתונים האמורים לנתוני התקופה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.
2. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על הנתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
3. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוט המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 4 להלן.

חוות הדעת

4. הערכתי את ההתחייבות בהתאם לכללים אקטואריים מקובלים, הוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים.
  5. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בסעיפים 1 ו-2 לעיל, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
  6. ההנחות והשיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להנחיות וכללים המפורטים לעיל.
  7. ההתחייבות המופרטת בדיון וחשבון האקטוארי, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי התחייבות הולמת לכיסוי התחייבויות התאגיד הבנקאי בגין מחויבויות שונות של הבנק לעובדיו, כמתואר בחוות דעתי המפורטת.
- אני מסכים שחוות דעתי זו תפורסם כחלק מהדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 במרס 2018.

חתימה

אליאור וייסברג

שם האקטואר

23/05/2018

תאריך

**הנדון: הערכה אקטוארית בהתאם להוראות המפקח על הבנקים
בנושא זכויות עובדים בבנק אוצר החייל – לתאריך 31 במרס 2018**

כללי

1. הערכה אקטוארית זו הוכנה לבקשתו של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק") לצורך יישום הנחיות בנק ישראל בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההערכה כוללת חישובים אקטואריים של התחייבויות שונות לעובדים, למסיימים עבודתם ולגמלאים, לצורך הכללתם בדוחות הכספיים, ל- 31 במרס 2018.

2. ההנחות האקטואריות בבסיס החישובים הן בגישת best estimate ולא שמרניות, כלומר – מטרת ההערכה להציג תחזיות מדויקות ככל האפשר. תוצאות דומות (אך לא זהות) היו יכולות להתקבל ע"י בחירת הנחות אחרות בטווח סביר.

3. דוח זה מפרט את הנתונים, ההנחות ושיטות העבודה בהם עשינו שימוש. הדוח כולל טבלאות מסכמות של הנתונים הרלוונטיים השונים ופירוט המחויבויות השונות.

4. פירוט קבוצות העובדים הקיימות בבנק ליום 31 במרס 2018

4.1 **עובדים פעילים** – קבוצה זו מהווה את כל העובדים המועסקים על ידי הבנק נכון ליום ההערכה האקטוארית. קבוצה זו נחלקת ל-4 תתי קבוצות:

4.1.1 **עובדים זמניים** – עובדים חדשים בבנק אשר תקופת העסקתם המרבית הינה עד 4 שנים (לאחר תקופה זו עובדים אלו מסיימים את עבודתם או הופכים לעובדים קבועים).

4.1.2 **עובדים קבועים** – עובדים קבועים אשר תנאי עבודתם מוסדרים באופן קולקטיבי, בהסכמים ובהסדרים קיבוציים המגובשים מעת לעת בין הבנק ובין ארגון עובדי הבנק.

4.1.3 **עובדים בחוזה אישי** – עובדים אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.

4.1.4 **עובדים בכירים בחוזה אישי** – חברי הנהלת הבנק, אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.

4.2 **פנסיונרים** – עובדים שפרשו מהבנק. קבוצה זו נחלקת ל-3 תתי קבוצות:

4.2.1 **פנסיונרים לפי חוק** – עובדים שפרשו בגיל הפרישה הקבוע בחוק.

4.2.2 **פנסיונרים בפרישה מוקדמת** – עובדים שפרשו לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק.

4.2.3 **שארים** – בן/בת זוגו של הפנסיונר/רית.

5. קבלתי מהבנק מסמך ובו מיפוי של ההסכמים והנוהגים בבנק. בנוסף קיימתי עם אנשי החטיבה לחשבונאות פגישות ושיחות נוספות להבהרת מהות ההטבות השונות.

להלן פירוט ההטבות עבורן בוצעה ההערכה האקטוארית:

6. מענק ותק

- 6.1 עובדים פעילים זכאים למענק חד פעמי עם השלמת 20 שנות עבודה.
- 6.2 עבור כל עובד מחושבת המחויבות בהתחשב בהסתברות להשלים 20 שנות עבודה בבנק (תוך התחשבות בלוחות תמותה ונכות ובשיעורי עזיבה חזויים).
- 6.3 המחויבות נצברת באופן לינארי לאורך 20 שנות העבודה הנדרשות לקבלת המענק.
- 6.4 זכאים למענק רק עובדים פעילים שמגיעים לוותק הרלוונטי לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק.
- 6.5 גובה המענק כולל מרכיב קבוע ומרכיב הנגזר משכרו של העובד וכולל צפי לעליית השכר הריאלית השנתית.

7. הטבות לפנסיונרים

- 7.1 עובדים המסיימים עבודתם בבנק אשר מוגדרים במסגרת הפרישה כגמלאים של הבנק, זכאים להטבות כספיות בכל שנה. הטבות אלה כוללות: תלושי ביגוד, שי לחג, נופש שנתי ומינוי לתיאטרון.
- 7.2 החישוב האקטוארי מבוצע הן עבור הפנסיונרים של הבנק, והן עבור עובדי הבנק, בגין האפשרות שיהנו מהטבות אלו בעתיד.
- 7.3 המחויבות עבור עובדים נצברת באופן לינארי לאורך שנות העבודה.
- 7.4 ההטבות משולמות לפנסיונרים או לשארים עד יום מותם.
- 7.5 ההנחה היא ששווי ההטבות יצמד למדד ללא עלייה ריאלית בשוויין.

8. פיצויים

התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה לעובדיו מכוסה החל משנת 1994 על ידי הפקדות חודשיות סדירות על שם העובדים בקופות גמל לקצבה ולפיצויים. הסכומים שהופקדו על שם העובדים לכיסוי מחייבות זו אינם כלולים במאזן הבנק מכיון שאינם בשליטת הבנק. החבות עד שנת 1994 וחלק מהחבות לפיצויים בשיעור של 2.33% / 8.33% מן השכר לפיצויים מופקד באופן שוטף בהפקדה נפרדת על שם העובד. ההתחייבות הכלולה בדוחות משקפת את מחויבותו של הבנק בגין חלק זה.

- 8.1 עובד שהתפטר יקבל את הכספים שנצברו לזכותו בקופת הפיצויים.
- 8.2 עובד בעל ותק של שנה ומעלה שפוטר מעבודתו יהיה זכאי לפיצויי פיטורין כנדרש בחוק פיצויי פיטורין.

9. פיצויים מוגדלים

בגין עובדים פעילים שבהתאם להערכת ההנהלה, צפוי שיפרשו לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק, במסלול פיצויים מוגדלים, חושבה התחייבות בהתבסס על צפי הפיצויים שישולמו ועל ניסיון העבר.

9.1 מהלכי התייעלות – שיעורי העזיבה ושיעורי הפיצויים הותאמו להחלטת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לפרישה מרצון המתוכננת בשנים 2016-2020 בעקבות מהלכי התייעלות.

10. מענק נופש

במלאת לעובד 25 שנות ותק זכאים העובדים הפעילים ובני זוגם להשתתפות בנופש שנתי המאורגן על ידי הבנק במימון מלא של הבנק.

הנחות, שיטות עבודה ומתודולוגיה אקטוארית

11. הנחות החישוב:

- 11.1 **שיעור ההיוון** – שיעור ההיוון להטבות לעובדים חושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על איגרות חוב קונצרניות בארה"ב בדירוג AA, על פי הוראות המפקח על הבנקים.
  - 11.2 **שיעור תמותה ונכות** – מבוססים על לוחות תמותה ב' של חברות הביטוח.
  - 11.3 **שיעורי עזיבה** – שיעורי העזיבה חושבו על ידי הבנק כפונקציה של הוותק. שיעורי העזיבה משקפים את ציפיות ההנהלה והחלטותיה בדבר פרישת עובדים בתנאים מועדפים ומבוססים על מידע שנאסף בבנק ונתוני עזיבה החל משנת 2009.
  - 11.4 **גיל פרישה** – גברים ונשים - 67.
  - 11.5 **שיעורי הגידול בשכר** – שיעורי הגידול בשכר חושבו על ידי הבנק כפונקציה של הוותק. שיעורי גידול השכר מבוססים על מידע שנאגר בבנק וכולל נתוני גידול בשכר עובדים קבועים וזמניים משנת 2009.
  - 11.6 **עלות ההטבה** – מוערכת על בסיס עלויות בפועל וכוללת תחזית לגידול ריאלי.
12. שיטת החישוב האקטוארית ששימשה כדי להעריך את ההתחייבות הינה שיטת יחידת הזכאות החזויה. לפי שיטה זו, ההערכה כוללת את כל ההטבות שצפוי כל עובד לקבל, נצברות על בסיס הקו הישר יחסית לוותק שנצבר בהשוואה לתקופת השירות הצפויה.

13. תוצאות ההערכה האקטוארית

להלן ריכוז ההתחייבות האקטוארית:

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 31 במרס 2018	
הטבות לאחר פרישה		
79.8	79.4	פיצויים*
38.6	39.4	הטבות לפנסיונרים
הטבות אחרות לזמן ארוך		
3.6	3.5	מענק ותק
16.2	15.4	נופש 25 שנה
138.2	137.7	סך הכל

*היתרה לא כוללת יתרה בקופה המרכזית לפיצויים בסך (12.0) מיליון ש"ח והטבות שהוצגו לא על בסיס חישוב אקטוארי בסך 25.6 מיליון ש"ח.

14. הערכה אקטוארית זו מסכמת פרטים חשבונאיים ואקטואריים הקשורים בהתחייבות של הבנק לעובדים במהלך שנות עבודתם ולאחר שיסיימו עבודתם בבנק בעתיד. הביאורים האקטואריים המצורפים לתאריכים השונים מצורפים לדוח זה. העבודה הוכנה על פי הנחיות וסטנדרטים חשבונאיים ואקטואריים מקצועיים מקובלים לעבודות מסוג זה.

בכבוד רב,

אליאור וייסברג
אקטואר

נספח א' – ניתוחי רגישות

להלן ניתוחי רגישות לסכום ההתחייבות ביחס לשינוי של 1% בריבית להיוון, בשיעור עליית השכר ובשיעורי העזיבה

התחייבות		רגישות לשינויים בשיעורי ההיוון				רגישות לשינויים בשיעורי העזיבה		אקטוארית	
ליום 31 במרס 2018		גידול ב- אחוז	קיטון ב- אחוז	גידול ב- אחוז השינוי	קיטון ב- אחוז השינוי	גידול ב- אחוז השינוי	קיטון ב- אחוז השינוי		
הטבות לאחר פרישה									
פיצויים	79.4	(3.5)	(4.4%)	6.4	8.1%	10.6	13.4%	(11.0)	(13.9%)
הטבות לפנסיונרים	39.4	(6.6)	(16.8%)	8.9	22.6%	(0.4)	(1.0%)	1.0	2.5%
הטבות אחרות לזמן ארוך									
מענק ותק	3.5	(0.2)	(5.7%)	0.2	5.7%	(0.2)	(5.7%)	0.2	5.7%
נופש 25 שנה	15.4	(1.1)	(7.1%)	1.2	7.8%	(1.1)	(7.1%)	1.3	8.4%
סך הכל	137.7	(11.4)	(8.3%)	16.7	12.1%	8.9	6.5%	(8.5)	(6.2%)

התחייבות		רגישות לשינויים בשיעורי התגמול				רגישות לשינויים בשיעורי העזיבה		אקטוארית	
ליום 31 במרס 2018		גידול ב- אחוז	קיטון ב- אחוז השינוי	גידול ב- אחוז השינוי	קיטון ב- אחוז השינוי	גידול ב- אחוז השינוי	קיטון ב- אחוז השינוי		
הטבות לאחר פרישה									
פיצויים	79.4	6.6	8.3%	(3.7)	(4.7%)	-	-	-	-
הטבות לפנסיונרים	39.4	-	-	-	-	-	-	-	-
הטבות אחרות לזמן ארוך									
מענק ותק	3.5	0.2	5.7%	(0.2)	(5.7%)	-	-	-	-
נופש 25 שנה	15.4	1.3	8.4%	(1.2)	(7.8%)	-	-	-	-
סך הכל	137.7	8.1	5.9%	(5.1)	(3.7%)	-	-	-	-